

ZADARSKA MATICA UMRLIH 1617. – 1651.

Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ

Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru
Zadar, Hrvatska

UDK: 929.53(497.5 Zadar)

DOI: 10.21857/y7v64tvkg

Izvorni znanstveni rad

Prihvaćeno: 8. lipnja 2022.

U radu je obrađena zadarska matica umrlih od 1617. do 1651. Matica nije uredno vođena, pa mnoge činjenice ostaju i dalje nepoznate. Ipak, i na temelju ovakvih podataka u radu se napravila analiza strukture zadarskog društva preko analize pojedinih staleških grupacija (patricijat, crkvene osobe, pripadnici mletačke vojne i civilne uprave, građani, pučani) te preko analize profesionalnih grupacija (obrtnici, trgovci, vojnici, ribari, mornari, težaci i ostali). Naglasak je stavljen na mjesta pokopa u 29 zadarskih crkava, po lazaretima i crkvama izvan Zadra. U ovom razdoblju javlja se nekoliko epidemija kuge, a matica obuhvaća dijelom i Kandijski rat (1645. – 1669.).

Ključne riječi: Matična knjiga umrlih, Zadar, struktura stanovništva, mjesta pokopa, Kandijski rat, 17. st.

KRATAK PREGLED POVIJESNIH PRILIKA U ZADRU U RAZDOBLJU OD 1617. DO 1651.

Ova zadarska matična knjiga nastala je u razdoblju od 1617. godine do 1651. godine, tj. sredine Kandijskog rata (rat je trajao od 1645. do 1669. godine). Cijelo ovo razdoblje bilo je obilježeno nemirima na mletačko-turskoj granici.¹ Zbog

¹ Seid TRALJIĆ, Trgovina Bosne i Hercegovine s lukama Dalmacije i Dubrovnika u XVII i XVIII stoljeću, *Pomorski zbornik*, I dio, Zagreb, 1962., 341 – 371; Seid TRALJIĆ, Mletačko-tursko susjedstvo na zadarskoj krajini XVII. stoljeća, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 4-5, Zagreb, 1959., 409 – 424; Seid TRALJIĆ, Zadar i turska pozadina od XV. do potkraj XIX. stoljeća, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 11-12, Zadar, 1965., 203 – 227; Seid TRALJIĆ, Tursko-mletačke granice u Dalmaciji u XVI. i XVII. stoljeću, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 20, Zadar, 1973., 447 – 458; Seid TRALJIĆ, Vrana i njezini gospodari u doba turske vladavine, *Povijest Vrane, Političko, kulturno i privredno značenje Vrane kroz stoljeća*, Zadar, 1971., 343 – 378; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Svakodnevni život na tursko-mletačkoj granici na području Zemunika u 17. st. na temelju dokumenata pisanih hrvatskom cirilicom (bosanicom) i glagoljicom, *Zemunik u prostoru i vremenu* (ur. Josip Faričić, Zdenko Dundović), Zadar, 2016., 170 – 189; G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Stanje na mletačko turskoj granici na području Vrane u 17. st. na temelju dokumenata pisanih hrvatskom cirilicom (bosanicom) i glagoljicom, *Braća Vranjani i vransko područje tijekom povijesti*, Zadar, 2017., 411 – 438; Ivna ANZULOVICIĆ, Razgraničenje između mletačke i turske vlasti na zadarskom prostoru 1576. godine, nakon Ciparskog rata, *Zadarska smotra*, 1-3, Zadar, 1998., 53 – 108; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Svakodnevni život u Bibinjama od 17. do poč. 19. stoljeća na temelju glagoljskih rukopisa, *Zbornik sa znanstvenog skupa Bibinje*, ur. Ante Bralić i Ante Gverić, Zadar, 2022., 454 – 459.

stalnih upada s osmanske strane (i suprotno, s mletačke na osmansku) 1623. organizirana je noćna straža u Dračevcu (Malpaga), slično kao i u Grusima.² Godine 1623. mletački su podanici ubili zapovjednika kaštela u Zemuniku i 160 vojnika, a u Dračevcu, Grusima i Murvici dolazilo je do većih incidenata.³

O tome da su ova mjesta često bila meta osmanskih napada vidimo i u samoj zadarskoj matičnoj knjizi u kojoj su često upisivani mještani ovih mjesta, i to više njih odjedanput u roku od nekoliko dana. Nažalost, u ovu su maticu župnici rijetko upisivali uzroke, kao i mjesta smrti, ali se po broju umrlih upisanih u maticu, posebno vojnih osoba, može pretpostaviti da su mnogi poginuli na bojištu.

Radi postojeće situacije u Zadru je nastavljena izgradnja tvrđava, pa je tako sredinom 17. stoljeća dovršena velika tvrđava (*forte*) prema kopnu, a zatim je oko nje prokopan kanal.⁴ Prije početka Kandijskog rata u Zadru su bile stacionirane malobrojne posade. U Zadru je bila organizirana straža, pa je već sredinom travnja 1645. generalni providur zapovjedio da po 12 građana naizmjenično svakog tjedna noću stražari po gradskim zidinama.

Za vrijeme Kandijskog rata turski zapovjednik Vrane Halilbeg 1645. bezuspješno napada Ražanac i Grusi.⁵ U ožujku 1646. Osmanlije osvajaju Novigrad, pa Ražanac i Grusi.⁶ Iste su godine Mlečani u protunapadu zauzeli Zemunik,⁷ a 31. ožujka preuzimaju i ruše Novigrad. Turci su 20. srpnja napali Diklo i Bokanjac, a nakon toga ninsko područje i Ražanac.⁸ „Generalni providur je za poraz krivio mletačke zapovjednike a pohvalio junaštvo uskoka i njihovih zapovjednika (Posedarski, Kruta).“⁹

U matici nalazimo upisanu smrt većeg broja osoba s područja Grusi (43), Bokanjca (40), Dračevca Zadarskog (27), Dikla (25) i Bibinja (33), dakle iz mjesta

² Tomislav RAUKAR, Ivo PETRICIOLI, Franjo ŠVELEC, Šime PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, Zadar, 1987., 357.

³ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 356, 357; Amos-Rube FILIPI, Uskočki podvig kod Mulina na otoku Ugljanu, *Zadarska revija*, III, br. 2, Zadar, 1954., 142 – 153; Amos RUBE FILIPI, Senjski uskoci i zadarsko otočje, *Pomorski zbornik*, knj. 2, Zadar, 1964., 579 – 632.

⁴ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 358.

⁵ Pavao KERO, Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIC, Svetko UŠALJ, Glagoljske matice krštenih i vjenčanih župe Gospe od Ružarija u Grusima 1613. - 1824., Zadar, 2014.

⁶ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 361.

⁷ Tea PERINCIĆ, Tado, Oršolić, Zemunik u mletačko-osmanlijskim ratovima i njegov vojnostrateški položaj u novom vijeku, *Zemunik u prostoru i vremenu*, ur. Josip Faričić, Zdenko Dundović, Zadar, 2016., 150 – 157.

⁸ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 362.

⁹ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 362.

koja okružuju Zadar ili su danas dijelovi Zadra, a koja su bila pod direktnim udarom Osmanlija. Iako je život u ovim mjestima bio nesiguran, bar je dio stanovnika neprestano u njima živio pa u matičnim knjigama Grusi nalazimo da je svake godine u njima rađano na desetke djece i da su organizirana vjenčanja.¹⁰ Kao primjer imamo godinu početka Kandijskog rata pa je 1645. kršteno šestero djece te su sklopljena dva braka, a 1646. sklopljen je jedan brak. Broj rođenih poklapa se sa svim ranijim godinama koje bilježi matica krštenih Grusi.¹¹

O MATICI UMRLIH 1617. – 1651.

Matica umrlih 1617. – 1651.¹² nastavak je prethodno narativno pisane matice.¹³ Župnici nastavljaju, bez obzira na propisane obrasce upisa,¹⁴ voditi i ovu matičnu knjigu poput popisa¹⁵ te smo ponovno uskraćeni za mnoge zanimljive podatke poput godina starosti umrlih osoba, adrese stanovanja, imena roditelja, a mnogima nisu upisana zanimanja. Kao i u ranijoj matici umrlih, zbog

¹⁰ Za ovo razdoblje za Grusi su sačuvane matica vjenčanih, matica krštenih i dio knjige godova, a matica umrlih je nestala. Pavao KERO, *Popis glagoljskih kodeksa zadarske nadbiskupije*, (2. izdanje), 23; P. KERO, G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, S. UŠALJ, Glagoljske matice krštenih i vjenčanih župe Gospe od Ružarija u Grusima 1613. – 1824.

¹¹ P. KERO, G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, S. UŠALJ, Glagoljske matice krštenih i vjenčanih župe Gospe od Ružarija u Grusima 1613. – 1824.

¹² HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.

¹³ HR-AZDN, I, Zadar, Matična knjiga umrlih 1597. – 1617. O zadarskim maticama pisano je u člancima i knjigama: R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, *Starine*, Zagreb, 1959., 349 – 509. Riječ je o ovim maticama koje se nalaze u Arhivu Zadarske nadbiskupije: I. *Matica vjenčanih 1576. – 1593.*; II *Matica vjenčanih 1593. – 1604.*; i III *Matica vjenčanih 1604. – 1613.*; Giuseppe SABALICH, *Curiosità storiche Zararine*, Zadar, 1906., poglavje I Libri dei morti, 147 – 193. Sabalich je istraživao samo podatke koji su mu bili zanimljivi u maticama; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Zadarska matica umrlih 1597. – 1617., *Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 63, Zadar, 2021., 91-138.

¹⁴ G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Zadarska matica umrlih 1597. – 1617., 91 – 138; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Načini evidentiranja podataka u glagoljskim matičnim knjigama pisanim do 1825. godine na zadarskom području, 85 – 86; Ante STRGAČIĆ, *Inventar fonda matičnih knjiga Državnog arhiva u Zadru*, Predgovor Inventarnoj knjizi; *Skupnost arhivov Slovenije Vodniki I zvezek; Vodnik po matičnih knjigah za obmoće SR Slovenije*, Ljubljana, 1972. LXII.; HR-DAZD, Olib, *Glagoljska matica krštenih 1652. – 1662.*; P. KERO, *Popis glagoljskih kodeksa zadarske nadbiskupije*, 2. izdanje, 45 – 46: „Na str. 20 je bilješka iz god. 1658. na latinskom jeziku: Treba pisati točnije formu upisa krštenja pod globu 3 libre za svaki nepravilni upis.“ Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Glagoljske matice umrlih župe Rođenje blažene djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825., u: P. KERO, G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, M. KERO, *Glagoljske matice umrlih župe Rođenje blažene djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825.*, XIII.

¹⁵ Na isti način je vođena i ranija matica Matica umrlih. G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Zadarska matica umrlih 1597. – 1617., 91 – 138.

nedostatka podataka o godinama starosti ne možemo procijeniti jesu li u ovu maticu upisivana i djeca ispod deset godina starosti i mrtvorodenčad ili se za njih u Zadru vodila posebna matična knjiga.¹⁶ Očigledno je da nedostaju mnogi upisi, pa tako u knjizi nalazimo više praznih stranica, npr. u vrijeme epidemija ostavljane su prazne stranice, koje nikad nisu više ispunjene, a za razliku od te ranije matice umrlih u ovoj tek u ponekom upisu nalazimo uzrok smrti. Na kraju matice tek na temelju mjesta pokopa (lazaret) možemo shvatiti da je u to vrijeme vladala zaraza kugom (tek na nekoliko mjesta u knjizi piše uzrok – *peste*). Za pojedine mjeseca nedostaju upisi (nije upisana ni jedna osoba), a praveći analizu umrlih pripadnika vojnih posada očito nije navođeno ni pravo mjesto nastanka smrti.

I u ovoj matičnoj knjizi umrlih upisi sadrže uglavnom samo ime i prezime pokojnika (katkad nema ni ovog podatka), datum smrti i mjesto ukopa. Katkad je dodano zanimanje, najčešće obrtnicima te vojnicima, kojima je često upisana i jedinica u kojoj služe, te pripadnicima klera crkva u kojoj djeluju. Stalež je rijetko naznačen, pa plemiće prepoznajemo prema skraćenim titulama *ser (sior)*, *donna, madonna, El clarissimo sior, El magnifico sior, siora* i sl. Katkad su i te titule izostavljene. Obrtnici su upisivani sa skraćenim titulama *M° (meser, maestro, mistro* i sl.), svećenici skraćenim titulama kao *revendissimo, reverendissimo monsignor, prete, don* i sl., a vojni časnici *magnifico capo, strenuo (strenno)* i sl.¹⁷ Svećenici koji su pravili zapise ni na jednom se mjestu nisu potpisali, a izostavljen je i podatak o svećenicima koji su vodili pogreb.¹⁸ Ipak, matica je i dalje prebogata podatcima pa nije bilo mogućnosti u kraćem radu napraviti kompletну analizu podataka npr. vezanih uz vojsku (veliki broj vojnih posada, odakle dolaze vojnici i časnici, klasna struktura vojnika i časnika, vojne službe), obrtnike ili pripadnike klera, već će se ti podatci upotrijebiti za nove analize i nove članke.

U matici je od svibnja 1617. do lipnja 1651. upisano 4865 osoba. Katkad su na jedan upis upisane dvije ili više osoba, pa se broj umrlih ne poklapa s brojem upisa. Od ukupnog broja upisanih 2639 umrlih su muškarci, a 2226 žene. Najviše je smrti bilo 1618. godine (358), 1629. (236), 1645. (214), 1646. (369) i 1647. (314).

¹⁶ HR-DAZD, *Glagoljska matica umrlih Sutomišćica 1765. do 1825.* Župnik je s druge strane matice vodio poseban popis umrle djece u razdoblju od 1. 9. 1767. do 9. 10. 1824.

¹⁷ Vidi slično D. MADUNIĆ, Mjera grada: Zadarski popis stanovništva 1527. godine, 36.; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 349 – 509; G. FRANOV-ŽIVKOVIC, Zadarska matica umrlih 1597. – 1617., 91 – 138.

¹⁸ U većini seoskih glagoljskih matice u ovakvim upisima nalaze se podatci o svećeniku koji je pravio upis u maticu, o tome je li se umrli ispovjedio i pričestio prije smrti i kod koga, kao i o svećeniku koji je vodio pogreb.

TABLICA 1. Broj umrlih po godinama i spolu
 (Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)¹⁹

Godina upisa	Mjesec	Ukupno	Muški	Ženski
1617.	V-XII ²⁰	117	55	62
1618.	I-XII ²¹	358 ²²	159	199
1619.	I-XII	154	73	81
1620.	I-XII ²³	104	58	46
1621.	I-XII ²⁴	126	76	50
1622.	I-XII	185	107	78
1623.	I-XII	161 ²⁵	100	61
1624.	I-XII	146	78	68
1625.	I-XII	150 ²⁶	78	72
1626.	I-XII	125	67	58
1627.	I-XII	109	68	41
1628.	I-XII	97	40	57
1629.	I-XII ²⁷	236	117	119
1630.	I-XII ²⁸	101	56	45
1631.	I-XII ²⁹	57	30	27
1632.	I-XII	72	46	26
1633.	I-XII ³⁰	110	48	62
1634.	I-XII	80	44	36
1635.	I-XII	88	38	50
1636.	I-XII	95	46	49
1637.	I-XII	106	58	48
1638.	I-XII ³¹	123	57	66
1639.	I-XII	153	78	75

¹⁹ Sve tablice i grafikoni u ovom radu napravljeni su na temelju podataka iz HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.

²⁰ Matična knjiga otvorena je (započeti upis) 18. svibnja 1617.

²¹ Nisu pravljeni upisi za 6. i 7. mjesec ili nedostaje nekoliko stranica matične knjige.

²² Ovdje nije uračunat jedan dupli upis.

²³ Početne je upise župnik upisivao kao da su nastali u 11. mjesecu, vjerojatno pogreškom jer mu se često događa takva pogreška, skoro svakog mjeseca.

²⁴ U srpnju nema upisa, ili je župnik zaboravio upisati ili je neka stranica iz knjige nestala.

²⁵ Prekriženi upis nije uračunat u tablici.

²⁶ Jedan dupli upis nije uračunat u tablicu.

²⁷ Upisane dvije osobe na jedan upis; Grgo Dražičević i njegova supruga Margarita. Upisano 12. srpnja 1629.; Upisane dvije osobe na jedan upis 2. studenog 1629., Margaret i Katarina Kučini.

²⁸ U travnju nije upisana ni jedna smrt, u studenom samo četiri.

²⁹ U srpnju nije upisana ni jedna činjenica smrti, a u kolovozu jedna.

³⁰ Dana 24. svibnja 1633. upisane dvije osobe na jedan upis, Franko od Mateše i Anzulo da Verona, *fachini* (javnii nosači).

³¹ Na jedan upis 8. ožujka 1638. upisana dva vojnika iz posade kapetana Gege Cuchija.

1640.	I-XII	116	60	56
1641.	I-XII	98	58	40
1642.	I-XII	108	62	46
1643.	I-XII	106	50	56
1644.	I-XII	137	71	66
1645.	I-XII ³²	214	108	106
1646.	I-XII	369	218	151
1647.	I-XII ³³	314	214	100
1648.	I-XII	159	98	61
1649.	I-XII ³⁴	126	81	45
1650.	I-XII ³⁵	42	27	15
1651.	I-V	23	15	8
UKUPNO		4865	2639	2226

Uzroci smrti

Već je rečeno da su župnici tek u rijetkim slučajevima upisivali uzroke smrti, pa tek usporedbom s podatcima iz nekih drugih izvora te matičnim knjigama drugih mjesta zadarskog područja možemo pretpostaviti da je u Zadru tada vladala neka epidemija.

Na zadarskom području zabilježene su epidemije kuge (misli se na razdoblje koje obuhvaća ova matica) godine 1619., 1630., 1632. i od 16. 6. 1649. do 2. veljače 1650.³⁶

Jelić navodi da je kuga 1619. godine u Zadru trajala devet mjeseci.³⁷ Usporedbom s ovom maticom umrlih možemo utvrditi da je kuga u Zadru počela krajem 1618. godine, a bila je najintenzivnija od listopada 1618. kad je zabilježena pojačana smrtnost. Samo u listopadu upisano je 57 umrlih, u studenom su umrle čak 124 osobe, u prosincu 36, a nešto manje umrlih bilježe prva četiri mjeseca 1619. godine.

Sljedeći porast umrlih Zadar bilježi 1629. godine kad je ukupno upisano 236 umrlih, dok 1630. godina ne bilježi jači porast broja umrlih. Slično je godine

³² Na jedan upis upisane tri osobe 16. lipnja 1645., *sior alfier Vicenzo da Almissa (Omiš), Gerolimo da Milan i Luka Turčin, soldati a cavallo nella campagnia del sigr capo Gargurina.*

³³ Na jedan upis upisani 20. siječnja 1647., Petar Rogović i Mate Drivenić, *soldati di capetan Zuanne da Valona; Dvije smrti na jedan upis dana 21. srpnja 1647., Donat Pupić i njegov sin Ante; Dvije smrti na jedan upis 1. kolovoza 1647., Katarina Fortovića i Mila, serva gospode Katarine Bartolazzi.*

³⁴ U prosincu nije upisana ni jedna smrt.

³⁵ U travnju nije upisana ni jedna smrt, u veljsči, ožujku, lipnju i srpnju jedna.

³⁶ Roman JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, Zadar, 1978., 19; Roman JELIĆ, *Zdravstvo na zadarskim otocima, Zadarsko otočje*, ur. Valentin Uranija, Zadar, 1974., 579 - 619, ovdje 582.

³⁷ R. JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, 19.

1632. kad je u zadarskoj okolici zabilježena velika kuga.³⁸ Te su godine u matici zabilježena 72 umrla, što bi moglo značiti da matica nije vođena ispravno, da su osobe umrle u epidemiji bilježene na poseban popis ili nisu zabilježene ni u jednoj evidenciji. Zanimljivo je da je godinu dana ranije, 1631. godine, u Zadru zabilježeno za tri osobe da su umrle od kuge,³⁹ što bi značilo da je opet u Zadru započela bolest, pa se 1632. godine proširila na okolicu. Sličan je slučaj s pojmom kuge 1649. i 1650. godine. Tek je iz nekoliko upisa vidljivo da su osobe pokopane u Lazaretu (nije naveden naziv o kojem je lazaretu riječ), u crkvici sv. Stošije na Puntamici (gdje je bio jedan od lazareta)⁴⁰, kod Gospe od Maslina (gdje je

³⁸ Jelić kugu 1631. godine spominje u dva svoja rada. R. JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, 19 i R. JELIĆ, *Zdravstvo na zadarskim otocima*, 582. Da je kuga počela 1631. godine potvrđuje Jelić s podatkom da su u Ugljanu 1631. godine od kuge umrli Grgur Fanfonja i Dunat Stocco. Ovo Jelić preuzima od Sabalicha koji donosi natpise nadgrobnih ploča. G. SABALICH, *Curiosità storiche Zarattine*, 176, 177. Jelić zatim navodi da je Pašman pogodila kuga 1631. i 1632. godine te da su se umrli morali pokapati u dvorovima radi nedostatka grobnih mjesta. Pašmanske maticice umrlih potvrđuju velik broj umrlih tih godina i nedostatak grobnih mjesta, tj. pokapanje umrlih Pašmanaca po dvorovima. HR-DAZZD, *Glagoljska matica vjenčanih Pašman*, 1613.-1643.; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Glagoljske maticice umrlih Župe Rođenja B. D. Marije u Pašmanu 1606. – 1825. u: *Glagoljske maticice umrlih župe Rođenje blažene djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825.*, ur. Pavao Kero i Josip Faričić, Zadar, 2015., VII – XXXII. Pašmanski župnik don Grgo Burić napravio je u Matici krštenih župe Pašman 1686. – 1765. zapis stotinu i pedeset godina nakon ovog događaja: *Godine 1631. početak nevolje kad porazi bić Gospodinov ovo mesto u vrime kad kuga počne moriti u parokij pašmanskoj mjeseca aprila na 30 i mori od istoga vrimena do 12 šetembra umori duš malih i velikih usve 466 i ne ostaše u selo nego 4 kuće*. Ali i sam sumnja u točnost podataka jer nastavlja: *Ovo se stije na jednom misalu malomu mitvaskomu u crikvi s(vete) Marije. Je li istina, ja ne znam.* D. G. B.; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Martina DUBOLNIĆ GLAVAN, Dragan NIMAC, Joško ČALETA, *Glagoljaško pučko crkveno pjevanje otoka Vrgade*, Zagreb, 2019., 55 – 58: „Istraživanje pokazuje da podaci koje je dobio don Grgo Burić nisu točni jer po Matici umrlih vidimo da je do svibnja 1631. umrlo 56 ljudi, i oni vjerojatno od bolesti koju su u maticama upisivali kao kuga. Nakon toga nema upisa sve do 23. rujna 1631., što bi moglo značiti da je žrtava bolesti bilo i više do kraja godine, a možda i 1632., ali zbog nekog razloga, taj dio upisa nedostaje. S druge strane, podatak o tome da su ostale samo četiri kuće je pretjeran s obzirom da su na popisu stanovnika iz 1608. Pašman i Punta Pašman ukupno imali 640 stanovnika. Dakle, ako je točan broj od 466 umrlih ostalo je živo najmanje dvjestotinjak mještana (ako se uzme u obzir i porast stanovnika od 1608. do 1631.), a oni nisu mogli živjeti samo u četiri kuće. Uostalom, to se vidi i po tome što se većina prezimena s popisa pojavljuje u maticama do danas. S druge strane, na primjer matica vjenčanih je u cijelosti sačuvana za cijelu godinu 1631. U njoj vidimo povećani broj vjenčanja. Za razliku od drugih godina, kada je prosječno vjenčano bio 5 ili 6 parova, čak i manje godišnje, te godine vjenčano je 20 parova.“

³⁹ Dana 20. travnja 1631. *signora Maria Civalelli morte di peste*. Pokopana je u crkvi sv. Frane; 27. svibnja 1631. *capetan Filipo Struca morte di peste*. Pokopan u katedrali; 4. lipnja 1631. Rdo don Piero Cochich (Kokić) *morte di peste*. Pokopan u crkvici sv. Petra u uvali Maestral (*valle di Maestro*).

⁴⁰ HR-DAZZD, Glagoljska matica umrlih Sutomišćica 1765. – 1825.; Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Glagoljske matične knjige – primjer upisa u maticu umrlih – župe Sutomišćica i Kali, *Baščina*, glasilo Društva prijatelja glagoljice, Zagreb, br. 13, siječanj 2013., 80 – 83; U Sutomišćici je 1784. desetak ljudi umrlo od kuge u lazaretu (kuntumaciji) na Puntamici i pokapani su u Puntamici, Diklu i kod Gospe Maslinske.

također bio lazaret) ili kod crkvice sv. Petra u uvali Maestral. Za nekoliko osoba u maticu je upisano da su umrli od kuge (*peste*).

Za sada nije poznat podatak da je kuga harala na zadarskom području godine 1645., 1646.. i 1647., međutim pojačana smrtnost ukazuje na moguću epidemiju neke zarazne bolesti ili se može povezati s početkom Kandijskog rata.

Mjesta ukopa

Umrle osobe ukapale su se u grobovima unutar crkvi. U ovom razdoblju u upotrebi je bilo 29 crkava⁴¹ i lazaret, a dvije osobe prenesene su u Nin i Korčulu. Za razliku od ranijeg razdoblja, u ovoj matici nalazimo ukope u crkvama sv. Spasa (Salvadoru), sv. Vida, sv. Marka, sv. Barbare, sv. Ante, sv. Petra u uvali Maestral, sv. Stošiji na Puntamici (*oltre barcagno*), u lazaretu, u Gospi Maslinskoj. U pojedine zadarske crkve u koje se u razdoblju do početka 17. stoljeća intenzivno pokapalo, do sredine 17. st. svake se godine sve manje pokapa (npr. Sv. Donat, Madona alla piacola, Sv. Andrija⁴²). Manji broj ukopa u crkvu sv. Stjepana možemo objasniti promjenom imena crkve, naime 1632. godine u crkvu sv. Stjepana prenesena je škrinja sv. Šime te je crkva promijenila ime. Dakle, zapisi u matici koje se odnose na ukope u crkvi sv. Šime do 1632. odnose se na kapelu sv. Šime u Sv. Mariji Svećeničkoj (Velikoj),⁴³ a nakon 1632. na crkvu sv. Stjepana koja se od tada naziva crkva sv. Šime.

Najveći broj pokopa bio je u crkvi sv. Frane u kojoj su se najviše pokapali pripadnici vojnih snaga (1081 ukop ili 22,22 %), zatim u crkvama sv. Dominika

⁴¹ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 351 – 353; U razdoblju od 1576. do 1617. u maticu je upisana 31 crkva ili kapelica, od čega više crkava s imenom sv. Marije. To su: Sv. Ivan Krstitelj; Sv. Dominik; Sv. Frane; Sv. Krševan; Sv. Marija Redovnička; Sv. Kata; Sv. Nikola; Sv. Dimitrij; Sv. Mihovil; Sv. Ivan Kovački (koji se još naziva Sv. Ivan od Pusterle ili Sv. Dominika – Sv. Nediljica); Sv. Petar na malom trgu koji se još nazivao Sv. Marija od Navištenja, Sv. Marija na malom trgu (S. Pietro della piazza piccolo; S. Maria Annunziata; S. Maria de platea parva; S. Maria de piazza parva; S. Maria della piazzola); Sv. Andrija; Sv. Šime; Sv. Roko; Sv. Marija Svećenička; Sv. Stjepan ili Gospe od Varoša (Madona del Borgo); Sv. Silvestar; Sv. Spas; Četrdeset mučenika; Sv. Vid; Sv. Donat; Gospa od Kaštela ili Gospa od novih bunara; Sv. Jure; Sv. Stošija – katedrala; Sv. Lovre; Sv. Bernardin; Gospe od dobrog veselja (dobre radosti – Madonna de buon gaudio); Sv. Ilija; Kapela u kneževoj palači; Kapela u Tvrđavi (kamerlengova kapela); Kapela u bolnici za kažnenike; Kapela u hospitalu sv. Marka; Kapela u hospitalu sv. Jakova. Isto u: G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Zadarska matica umrlih 1597. – 1617., 91 – 138.

⁴² Crkvica sv. Andrije spojena je s crkvom sv. Petra Starog, a nalazi se na zadarskoj tržnici. R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, Zadar, 1877., 448; I. PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1; N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284.

⁴³ Nada KLAJĆ, Ivo PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, Zadar, 1976.; Zdenko DUNDOVIĆ, *Bratovština zadarskih Varošana*, Zadar, 2020., 87.

(540 – 11,1 %), sv. Silvestra, gdje su se najviše pokapali Varošani (425 – 8,73 %), sv. Marije (402 – 8,26 %) te u katedrali sv. Stošije (397 – 8,16 %). Značajan broj pokopa bio je i u crkvama koje više ne postoje i čiji točan položaj danas nije poznat.

U matici se spominju sljedeći hospitali: Hospital sv. Bernardina,⁴⁴ Hospital *de condanadi*, Hospital *de soldati*, Hospital sv. Jakova,⁴⁵ Hospital *da milicia italiana*. Samo je za jednu osobu zabilježeno da je umrla u hospitalu.⁴⁶

TABLICA 2. Mjesta pokopa

(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Mjesto pokopa	Broj ukopa u razdoblju pisanja matice	Postotak
Sv. Ante ⁴⁷	22	0,45 %
Sv. Barbara ⁴⁸	22	0,45 %
Sv. Dimitrije ⁴⁹	162	3,33 %
Sv. Dominik	540	11,1 %
Sv. Donat	85	1,75 %
Sv. Frane	1081	22,22 %
Sv. Ilija ⁵⁰	159	3,27 %

⁴⁴ R. JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, 13. O hospitalu piše sljedeće: „Hospital sv Bernardina ili sv. Marije nalazio se uz crkvicu imenovanog sveca koja je ranije bila posvećena sv. Martinu – nasuprot crkve samostana sv. Marije (...). Utemeljio ga je zadarski plemić Ludovik Matafari 1302. Upravu su imale koludrice sv. Marije. Mogao je primiti 24 štićenice. Godine 1527. u njemu je bilo 28 osoba.“

⁴⁵ Moguće da je ovo hospital Bratovštine sv. Jakova koji je osnovao Grgur Mrganić u 15. st. Jelić ga spominje kao hospital Mrganić. R. JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, 13, 14. Petricioli potvrđuje da je riječ o hospitalu sv. Jakova koji je utemeljio Grgur Mrganić. Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, *Grad Zadar, presjek kroz povijest*, ur. Grga Novak i Vjekoslav Maštrović, 143 – 186., ovdje 168.

⁴⁶ *Madalena dal ospital di s. Barnardin*. Umrla je 16. listopada 1625., a pokopana je u crkvi sv. Katarine.

⁴⁷ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352. Jelić donosi da je riječ o ranijoj crkvi sv. Spasa.

⁴⁸ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352. Jelić piše da je tu riječ o ranijoj crkvi Četrdeset mučenika.

⁴⁹ C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 435 – 442; N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352. Jelić piše da su se crkva i ženski samostan sv. Dimitrija nalazili uz bedeme na tadašnjoj Poljani Natka Nodila. U crkvi je bila grobnica krvavskih knezova Kurjakovića.

⁵⁰ Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1; N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 353, piše da je crkva sv. Ilije ustupljena Grcima nastanjениma u Zadru; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 450 – 453.

Sv. Ivan ⁵¹	216	4,44 %
Sv. Katarina ⁵²	184	3,78 %
Sv. Krševan	253	5,2 %
Lazaret (nije naveden naziv na koji se lazaret odnosi)	10	0,2 %
Sv. Marcela ⁵³	168	3,45 %
Sv. Marija	402	8,26 %
Sv. Marija di Borgo ⁵⁴	4	0,08 %
Sv. Marija Piaccolla	36	0,74 %
Sv. Mihovil	237	4,87 %
Sv. Nikola	97	1,99 %
Sv. Roko	102	2,09 %
Sv. Spasitelj (Sv. Salvador) ⁵⁵	8	0,16 %
Sv. Silvestar ⁵⁶	425	8,73 %

⁵¹ N. KLAIĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352; Sv. Ivan kovački (koji se još naziva Sv. Ivan od Pusterle ili Sv. Dominika – Sv. Nediljica) nalazi se u ulici Stomorice na mjestu nekadašnjeg Folklorata; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 414 – 415.

⁵² Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1; N. KLAIĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352; Crkva sv. Katarine nalazila se na mjestu nekadašnje kavane Central u Širokoj ulici; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 442 – 444.

⁵³ Crkva i samostan bili su u blizini tržnice, pokraj crkve sv. Petra Starog i Andrije. Marija STAGLIČIĆ, Sanja ŠTOK, Crkva i samostan sv. Marcele u Zadru, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, vol. 36, br. 1., Split, 1996., 187 – 204.

⁵⁴ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352. Jelić tvrdi da je riječ o crkvi sv. Stjepana koju su zvali Madona de Borgo radi slike koja je u nju prebačena iz srušenog Varoša. I ovdje, kao i u matici umrlih od 1597. do 1617., crkva Madona de Borgo izdvojena je kao što je i upisivana u maticne knjige. U zadarskom Varošu postojala je još jedna crkva sv. Marije – Sv. Marija de Bon Gaudio, koju su također mogli nazivati Madona de Borgo pa je to možda razlog zašto su župnici upisivali da je osoba pokopana u crkvu Madona de Borgo, a u isto vrijeme, upis do upisa, piše da je druga osoba pokopana u crkvu sv. Stjepana, kasnije sv. Šime. N. KLAIĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1.

⁵⁵ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352: Crkva sv. Spasa (kasnije sv. Ante) nalazila se naprema pročelju bivše hrvatske gimnazije sa zapadne strane Narodnog kazališta, srušena je u ratu do temelja, a na njezinu mjestu podignuta je trokatnica. Kao crkva ukinuta je 1808. godine. Od 1861. god. ta je crkva služila za dalmatinski sabor. C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 430 – 431. Petrocioli ne navodi da je riječ o ranijoj crkvi sv. Ante. Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186., plan 1; N. KLAIĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284.

⁵⁶ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 351. Crkva se nalazila se na kraju današnje Kovačke ulice. Jelić piše da je ovdje riječ o crkvi sv. Ivana Krstitelja, koja se do 1541. godine nazivala Sv. Silvestar, uz koju je bio samostan

Sv. Stjepan ⁵⁷	106	2,18 %
Sv. Stošija – Katedrala	397	8,16 %
Sv. Šime ⁵⁸	98	2,01 %
Ostalo (Sv. Juraj 1; ⁵⁹ Četrdeset mučenika 3; ⁶⁰ Sv. Stošija oltre barcagno (na Puntamici) 2; Sv. Vid – 1; ⁶¹ Sv. Petar (Valle di Maestral) – 3; Sv. Marko – 1; Madona de Olivo 3; campo santo – 2; Nin, ⁶² Korčula	18	0,37 %
Nepoznato (nije upisano mjesto pokopa)	35	0,72 %
Ukupno	4865	100 %

trećoredaca glagoljaša. Crkva sv. Silvestra koja se spominje u maticama vjenčanih 1576. – 1613. po Jeliću je bila uz crkvu sv. Krševana. Po Petricioliju je crkva pored Sv. Krševana crkva sv. Tome, a ne sv. Silvestra, a Sv. Silvestar nalazio se na kraju Kovačke ulice. N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; Ivo PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186, plan 1; N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284.

⁵⁷ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352. Jelić piše o tome da je današnja crkva sv. Šime bila posvećena sv. Stjepanu, čije je ime nosila do 1632. kad je u nju prenesena škrinja sv. Šime. Ivo PETRICIOLI, *Škrinja sv. Šimuna u Zadru*, Zagreb, 1983. U nju je 1567. godine bila prenesena slika Gospe od Varoša iz porušene crkve u zadarskom predgradu. Roman Jelić piše da se crkva sv. Stjepana zvala i Madona de Borgo zbog slike; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 334 – 356; I. PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186, plan 1; N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284.

⁵⁸ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352. Kapele sv. Roka i sv. Šime bile su na mjestu nekadašnje crkve sv. Marije Velike na tržnici, koja je dijelom bila porušena 1570. radi gradnje bedema; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 390 – 397; Petricioli navodi samo kapelu sv. Šimuna unutar Sv. Marije Velike. N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284.

⁵⁹ N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; I. PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186, plan 1; Crkvica se nalazila kod crkve sv. Frane, prema obali. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 453 – 454.

⁶⁰ Crkva se nalazila u Širokoj ulici, na uglu preko puta Arheološkog muzeja i kavane Forum. N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; I. PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186, plan 1; Jelić piše da se crkva kasnije nazivala Sv. Barbara. R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352; F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 454 – 454.

⁶¹ Crkvica sv. Vida nalazila se preko puta današnje ljekarne Donat. I. PETRICIOLI, Lik Zadra u srednjem vijeku, 143 – 186, plan 1; N. KLAJĆ, I. PETRICIOLI, *Zadar u srednjem vijeku*, 284; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 352; C. F. BIANCHI, *Zara Cristiana*, I, 448-450.

⁶² Ninski biskup monsg. Blasio Mandevio. Umro je u Zadru 27. kolovoza 1645. Tijelo je prebačeno u crkvu u Ninu.

GRAFIKON 1. Broj ukopa po zadarskim crkvama.

(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

STRUKTURA ZADARSKOG STANOVNJIŠTVA

Jelić u knjizi *Stanovništvo Zadra 1608. godine* donosi popise za godine od 1291. do 1910. „U gradu je 1619. obitavalo samo 2073 osobe, jer je mnoge bila pomorila kuga.“ Godine 1625. popisano je 5285 osoba, a 1629. 2354 stanovnika.⁶³ Godine 1641. grad je brojio 5474 stanovnika.⁶⁴ Većina stanovnika bila je hrvatskog podrijetla, što je vidljivo i u ovoj matičnoj knjizi.⁶⁵

⁶³ R. JELIĆ, *Stanovništvo Zadra 1608. godine*, Zadar, 1985., 11; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 355, bilj. 35; R. JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, 55 bilj. 69 i 71; T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 371. Različit broj stanovnika prilikom popisa može se objasniti i različitim metodama popisivanja, koji je teritorij obuhvaćen u popisu i slično. Ne mora značiti da je u pitanju nestajanje stanovništva.

⁶⁴ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 371; Roman JELIĆ, *Stanovništvo Zadra 1608. godine*, Zadar, 1985., 108; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 355, bilj. 35; Roman JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, Zadar, 1978., 55, bilj. 69, 71.

⁶⁵ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 349 – 509; T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 400; Nikola ČOLAK, Naše ribarstvo do pada Mletačke Republike, *Pomorski zbornik*, I i II, Zadar, 1962.

Matične knjige nisu pokazatelj točne strukture komplettnog stanovništva nekog mjeseta, a statistički se može prikazati samo broj osoba upisanih u maticu. S druge strane postoji i problem kako utvrditi u koju kategoriju staviti određenu osobu s obzirom na to da su neke osobe u isto vrijeme pripadnici klera i članovi obitelji obrtnika ili plemstva, ili članovi vojnih posada, neki su u isto vrijeme obrtnici i članovi vojne posade, neki su u isto vrijeme plemići i pripadnici vojske, civilne vlasti ili obrtnika i slično.

Plemstvo

Plemstvo je i u ovom članku obrađeno samo na temelju prezimena jer u većini slučajeva titula nije upisana u matice, katkad se pripadnici plemstva mogu prepoznati po skraćenim titulama *ser (sior), donna, madonna, El clarissimo sior, El magnifico sior, siora* i sl.⁶⁶

Iz upisa je vidljivo da je najveći broj redovnica i višeg svećenstva dolazio iz redova plemstva, a plemstvo nalazimo i kao pripadnike civilnih i vojnih vlasti, pa su tako plemići visoki vojni časnici, liječnici (*dottore fisico*), trgovci.

U ovoj matici umrlih nalazimo pripadnike sljedećih plemićkih zadarskih obitelji: Alberti, Bartolazzi, Begna, Begna alias Scavich, Benvenuti, Benvenuti alias Billusich, Bonaldi, Bonaldi Rusina, Borelli, Britanico, Calzina, Carsava (Chersava), Charnaruti, Casich, Cedolini, Civallelli, Chipico, Clococeo, Cochari, Colombini, Crnica (Zarnica), da Possedaria, de Martinis, Dominis, Fanfogna, Fera ili Ferra, Fozza, Fumatti, Galelli, Girardini, Gliubavac, Grisigono, Guerini, Jordani, Lantana, Loccadelli, Loredan, Mapei, Nassi, Negri, Panigetto, Panizoni, Papali, Pasini, Pechiari, Picardi, Ponte, Rosa, Sagic, Scarpi, Soppe, Spingaroli, Stocco, Thetrico ili Tetrico ili Detrico, Tonini, Ventura, Venturini, Zapich.

Jedan dio pripadnika plemićkih obitelji nije bio porijeklom iz Zadra kao npr. de Boni, de Alegris, de Fortis, de Magris, de Medici, de Nobilli, de Vidali.

Umrli pripadnici plemstva pokapaju se uglavnom u crkvama sv. Frane, sv. Marije i sv. Dominika, a nešto manje u ostalim gradskim crkvama.

⁶⁶ Popis je napravljen usporedbom sa sljedećim knjigama i člancima: R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 349 – 509; R. JELIĆ, *Stanovništvo Zadra 1608. godine*, 108; D. MADUNIĆ, Mjera grada: Zadarski popis stanovništva 1527. godine, 23 – 62; Serđo DOKOZA, Mladen ANDREIS, *Zadarsko plemstvo u srednjem vijeku*, Zadar, 2020.; Miroslav GRANIĆ, Denis MARTINOVIC, *Plemstvo kraljevine Dalmacije 1814. - 1918.*, Zadar, 2018.

Obrtnici, pomorska i uslužna zanimanja

Iz matica i drugih izvora vidljivo je da je dio obrtnika doselio je s područja Mletaka, a rijetki s nekih drugih područja poput Južne Italije, Jonskih otoka, Austrije i Njemačke.⁶⁷

U knjizi *Zadar pod mletačkom upravom*⁶⁸ nalazimo broj obrtničkih zanimanja u Zadru u razdoblju pisanja ove matice. Tablica je napravljena na osnovi podataka prikupljenih u fondu zadarski bilježnici.⁶⁹

TABLICA 3. Napravljena na temelju podataka prikupljenih u fondu zadarski bilježnici
(Izvor: T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 384)

Vrsta obrtnika	1621. – 1625.	1641. – 1645.
krojači	57	30
postolari	28	26
krznari	23	16
zlatari	7	6
zidari	14	14
stolari	5	8
bačvari	13	19
brodograditelji	6	3
kovači	17	18
brijači	15	13
ostali	36	46
ukupno	219	209

U matici umrlih upisano je 47 različitih obrtničkih, pomorskih i uslužnih zanimanja s 1065 pripadnika ili članova njihovih obitelji. Grad je imao velik broj obrtničkih bratovština.⁷⁰ Pojedina zanimanja, poput zidara, kovača i stolara, imala su svog nadglednika (protu).⁷¹

U najvećem broju upisa obrtnicima koji se spominju u matici nije navedeno zanimanje (528 obrtnika i članova obitelji). Najviše je zastupljeno ribara i njihovih članova obitelji (109), sluga (111), parona (66), težaka (31), nešto više kalafata,

⁶⁷ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 384.

⁶⁸ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 384.

⁶⁹ Ove podatke možemo usporediti s onima u članku Slaven, BERTOŠA, Obrti i neka ostala zanimanja u Puli od 17. do 19. stoljeća, *Povijesni prilozi*, 20, 21, Zagreb, 2001., 121 - 159.

⁷⁰ Vladislav CVITANOVIC, Bratovštine grada Zadra, *Zbornik Zadar*, Zagreb, 1964., 457 – 470.

⁷¹ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 385; Zdenko DUNDOVIĆ, Bratovština kovača u Zadru i njezina matrikula iz 15. stoljeća, *Povijesni prilozi*, 38, Zagreb, 2019., 56, 229 – 160.

brijača, bačvara, zidara, kovača, mesara, krojača i postolara, slično kao u tablici napravljenoj preko podataka prikupljenih kod zadarskih notara (Tablica 3).

TABLICA 4. Obrtnici, pomorska i uslužna zanimanja
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Zanimanje	Broj obrtnika i članova njihovih obitelji koji su upisani u MKU
Stolar (<i>marangun</i>)	5
Brodograditelj (<i>kalafat</i>)	16
Brijač (<i>barbier</i>)	12
Ljekarnik (<i>spitier, specier, aromatico, mercante</i>)	5
Sabljar (<i>spidier</i>)	9
Trgovac (<i>mercanto, mercer</i>)	4
Bačvar (<i>boter, botero, buteror</i>)	13
Zidar (<i>morerer, morieri, murer</i>)	13
Bojadisar tkanina (<i>tentor, tintor</i>)	3
Rezbar (<i>intagiador</i>)	1
Pekar (<i>forner</i>)	3
Potkivač (<i>marischalcho</i>)	1
Javni nosač (<i>fachin</i>)	6
Gostioničar (<i>hoste, oste, ostier</i>)	1
Izrađivač vesala (<i>remer</i>)	1
Izrađivač košara (<i>coffeler</i>)	1
Strunjčar (<i>stramizan, stramazo, stramazier</i>)	2
Oružar (<i>armariol</i>)	1
Pisar (<i>scritor, schitor</i>)	1
Puškar (<i>sclopetta, sciopetta</i>)	1
Kovač (<i>fauro</i>)	12
Mesar (<i>becher, mezzelaro</i>)	10
Krojač (<i>sartor, tagliatore, tagliadur</i>)	28
Tkalac (<i>tesser</i>)	5
Postolar, opančar (<i>calegher, calcetto</i>), cokular (<i>zoççaler</i>)	14
Limar (<i>stagner</i>)	5
Kožar, krznar (<i>pelicier, pelicer, veroter</i>)	9
Veslar (<i>remer</i>)	3
Pitur, slikar (<i>pi(s)tor</i>)	3
Zlatar (<i>ores, argenteo</i>)	9
Klobučar, šeširdžija, kapar (<i>bereter, capeler, capelaro</i>)	2
Uzgajivač pilića (kokošar)	1
Sedlar (<i>seller</i>)	1
Nadglednik zidara (<i>proto del mureri</i>)	1
Nadglednik stolara (<i>proto di marangoni</i>)	1

Sobar/ soberica (<i>camarier/a</i>)	2
Organista – orguljar	1
Koralist (<i>choraglista</i>)	3
Paron (brodovlasnik) ⁷²	66
<i>Garzon sopra marciliana da paron</i>	1
Obrtnci nepoznatog zanimanja (nije upisano zanimanje) ⁷³	528
Sluga, sluškinja (<i>serva, servian, servitor, familiar, fantesca</i>)	111
Nena (njegovateljica djece)	1
Ribari (<i>pescadori, pescatori</i>)	109
Mornari (<i>marinero</i>)	7
Težak (<i>zappador</i>)	31
Gaštaldi u crkvi	2
Ukupno	1065

Civilna vlast

Stvarnu vlast u gradu imali su knez i kapetan, pri čemu je knez upravljao civilnim i sudskim poslovima, dok je kapetan bio zadužen za vojne poslove.⁷⁴ Od predstavnika civilne vlasti izdvajamo razne upravitelje (*governadure*), rizničare (*kamerlengo*), kaštelane.⁷⁵ Od kraja 16. st. u Zadru stoluje i generalni providur za Dalmaciju i Albaniju (za područje od Raba do Ulcinja).⁷⁶ U gradu je postojalo Plemićko vijeće, koje je sudjelovalo u organizaciji javnih svečanosti, a pučani su se politički organizirali kroz Bratovštinu sv. Jakova.⁷⁷ Na sjednicama Plemićkog

⁷² Paron može značiti brodovlasnik, ali i služba na mletačkoj galiji. Ovdje se ne može odrediti o čemu je riječ, najvjerojatnije je u značenju brodovlasnik. Mario NANI MOCENIGO, *Storia della marina veneziana: da Lepanto alla caduta della Repubblica*, Roma, 1935., (reprint: Venezia, 1995.), 42 – 45; Danilo KLEN, Galijoti i brodovi na vesla u našoj prošlosti, *Pomorski zbornik*, sv. 1, ur. Grga Novak i Vjekoslav Maštrović, Zagreb, 1962., 136 – 139; Lovorka ČORALIĆ, Mletačka kažnjenička galija DolFINO, njezin upravitelj Šibenčanin Dujam Franjo Zak Mišević i hrvatski galijoti (1774.-1778.), *Povijesni prilozi*, 34, br. 48, Zagreb, 2015., 129 – 150; Lovorka ČORALIĆ, Služba na galijama u XIV st. u Zadru, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 36, Zadar, 1994., 247 – 260.

⁷³ Nose ispred imena kraticu Mo (*Maestro, mistro, meser*), ali im nije upisano zanimanje.

⁷⁴ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 366; Maja NOVAK-SAMBRAILO, Matrikula bratovštine sv. Jakova iz Galicije u Zadru, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, Zagreb, 1972., 5 – 31; Maja NOVAK-SAMBRAILO, Plemići, građani i pučani u Zadru (XV-XVII st.), *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, 19, Zadar, 1972., 167 – 186; Maja NOVAK, Zadar glavni grad Mletačke Dalmacije i Albanije, *Radovi Instituta HAZU u Zadru*, 11-12, Zadar, 1965., 119 – 199; Roman JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, *Starine*, Zagreb, 1959., 349 – 509.

⁷⁵ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 366; R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, 349 – 509.

⁷⁶ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 366.

⁷⁷ M. NOVAK-SAMBRAILO, Matrikula bratovštine sv. Jakova iz Galicije u Zadru, 5 – 31.

vijeća i skupštine pučana morao je prisustvovati gradski knez.⁷⁸ S obzirom na to da su neki pučani stekli znatan imetak, u gradu nastaje novi sloj između plemića i pučana – pučani-građani.⁷⁹

U gradu su postojale vojne bolnice, hospitali, nahodišta, a brigu o zdravlju građana vodili su liječnici (*fisico, eccelente dottor, medico in armatta*).

Zbog raznih epidemija zaraznih bolesti, prvenstveno kuge, koja je u ovom razdoblju pisanja matice harala nekoliko puta, u gradu i oko grada građeni su lazareti.⁸⁰

U maticu su upisane 72 osobe predstavnika civilnih vlasti i članova njihovih obitelji, od čega jedan providur, više raznih upravitelja (*governatora*), nekoliko priora hospitala, notara i ostalih. Jedan dio osoba je upisan kao *dottore* (s i bez navoda na što se titula odnosi).

TABLICA 5. Civilne vlasti, javni službenici i članovi njihovih obitelji
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Zanimanje	Broj pripadnika civilnih vlasti i članova njihovih obitelji koji su upisani u MU
Providur	1 ⁸¹
<i>Provigionato di Zara</i>	1
<i>Governator della nacion albanese</i>	1
<i>Governator della galera vinsentina</i>	1
Upravitelj (guvernator) bez navoda (oznake) čega	21
Prior/a hospitala	5 ⁸²
Notar – <i>nodaro</i>	2
Sekretar, tajnik (<i>secretario</i>)	1
Činovnik (<i>offitiale</i>)	3
Kancelar (<i>cancerlliere</i>)	4
Liječnik (<i>fisico, eccelente dottor, medico in armatta</i>)	6
Doktor bez navoda čega	19
<i>Chamater</i>	2
Rizničar (camarlengo)	4
<i>Castelan</i>	1
Ukupno	72

⁷⁸ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 366.

⁷⁹ T. RAUKAR, I. PETRICIOLI, F. ŠVELEC, Š. PERIČIĆ, *Zadar pod mletačkom upravom*, 399; M. NOVAK-SAMBRAILO, Plemići, građani i pučani u Zadru (XV-XVII st.), 177.

⁸⁰ R. JELIĆ, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, 19 – 22.

⁸¹ *Illmo et Eccmo sigr Bernardo Venier general in Dalmatia i Venetia* upisan 30. 11. 1625. – pokopan u katedrali.

⁸² *Hospital de condonadi* (2); *Hospital de soldati*; *Hospital sv. Jakova*; *Hospital da milicia Italiana*.

Pripadnici klera

U maticu je upisano 255 osoba iz redova klera, od čega 145 svećenika koji djeluju u Zadru, 10 svećenika iz okolnih župa, 94 redovnice po zadarskim samostanima, četiri klerika i četiri svećenika koji djeluju pri vojsci i civilnim vlastima. Treba naglasiti da je iz upisa vidljivo da su po svim samostanima kao redovnice upisane osobe plemićkog podrijetla, dok se kao *piccokare* (manurice, pomoćnice) vode osobe građanskog ili seljačkog podrijetla.

TABLICA 6. Svećenici, redovnice, klerici i članovi njihovih obitelji
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Svećenici, redovnice, klerici i članovi njihovih obitelji	Broj pripadnika svećenika, redovnika i redovnica i članova njihovih obitelji koji su upisani u Maticu umrlih
Svećenici koji djeluju u Zadru	145
Svećenici iz okolnih župa	10
Redovnice	93
Klerici	4
Kapelani u vojsci i kod civilnih vlasti	4
Ukupno	255

Vojnska

U ovoj matici je upisano ukupno 593 člana vojnih posada i članova njihovih obitelji, od čega viših časnika (admirali, generali, kapetani, kavalieri itd.) i članova njihovih obitelji 341, običnih vojnika (stradioti, mornari na vojnim brodovima itd.) i članova njihovih obitelji 241, članova vojnih posada (*sopracomiti*, *comiti*, bubnjari, trubači (*trombeta*), razni obrtnici, kapelan i sl.)⁸³ i članova njihovih obitelji 10, a zabilježen je i jedan galiot.⁸⁴

Među vojnicima vjerojatno ima i veći broj ubijenih te nestalih, ali to nije u matici vidljivo jer župnik nije bilježio uzroke smrti. S druge strane, vjerojatno su mnogi članovi vojske pogibali na terenu (posebno u vrijeme Kandijskog rata), ali nigdje u matici nije zabilježeno mjesto nastanka smrti.

Većina umrlih vojnih osoba pokapana je u crkvi sv. Frane.

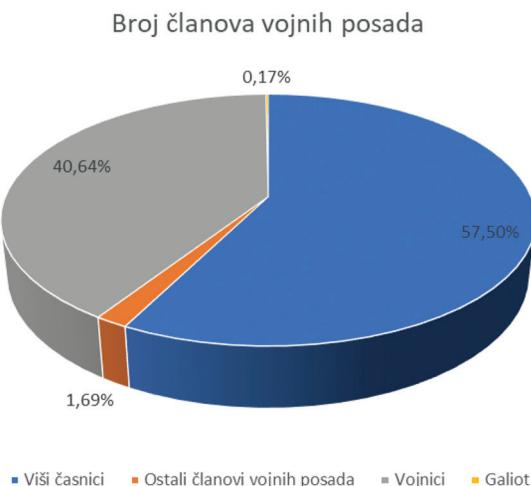
⁸³ M. NANI MOCENIGO, *Storia della marina veneziana: da Lepanto alla caduta della Repubblica*, 32, 33; L. ČORALIĆ, Mletačka kažnjenička galija Dolfino, njezin upravitelj Šibenčanin Dujam Franjo Zak Mišević i hrvatski galijoti (1774.-1778.), 129 – 150.

⁸⁴ Danilo KLEN, Galijoti i brodovi na vesla u našoj prošlosti, *Pomorski zbornik*, sv. 1, ur. Grga Novak i Vjekoslav Maštrović, Zagreb, 1962., 136 – 139; L. ČORALIĆ, Mletačka kažnjenička galija Dolfino, njezin upravitelj Šibenčanin Dujam Franjo Zak Mišević i hrvatski galijoti /1774.-1778.), 129 – 150; Lovorka ČORALIĆ, Služba na galijama u XIV st. u Zadru, 247 – 260.

TABLICA 7. Pripadnici vojnih posada

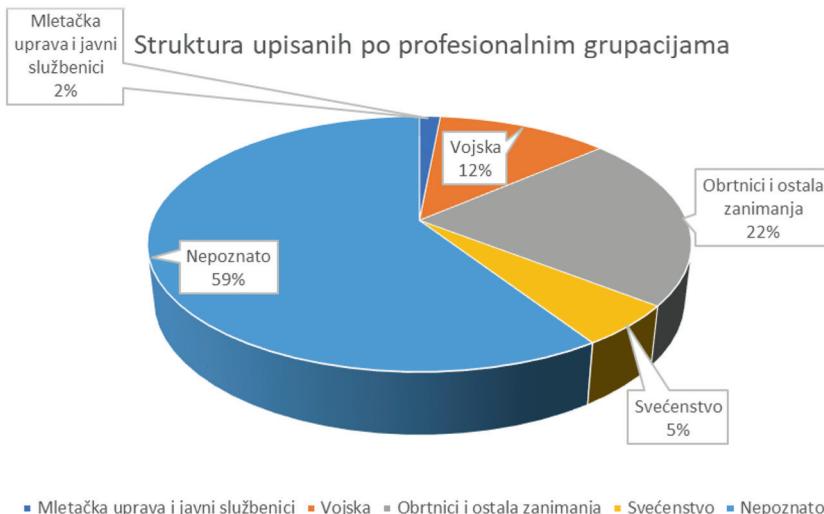
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Naziv pripadnika vojnih posada	Broj pripadnika vojske i članova njihovih obitelji	Postotak
Viši časnici	341	57,5 %
Ostali članovi vojnih posada	10	1,68 %
Vojnici	241	40,64 %
Galioti	1	0,17 %
Ukupno	593	100 %

GRAFIKON 2. Broj članova vojnih posada upisanih u maticu umrlih
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)**TABLICA 8.** Struktura upisanih po profesionalnim grupacijama

(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Naziv profesionalne grupacije	Broj pripadnika određene profesionalne grupacije i članova njihovih obitelji	Postotak
Mletačka uprava i javni službenici	72	1,48 %
Vojska	593	12,19 %
Obрtnici i ostala zanimanja	1065	21,89 %
Svećenstvo	255	5,24 %
Nepoznato	2880	59,20 %
Ukupno	4865	100 %

GRAFIKON 3. Struktura upisanih po profesionalnim grupacijama
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Umrle osobe podrijetlom iz mjesta izvan Zadra

Ukupan broj umrlih osoba upisanih u ovu matičnu knjigu, a koje su privremeno ili trajno prebivale u Zadru i kojima je upisano mjesto podrijetla, jest 1142, od čega ima najviše osoba iz današnjih dijelova Zadra i zadarske okolice, ukupno 341 osoba, što bi značilo da su se s obzirom na opasnost od upada Osmanlija u Zadar sklanjali stanovnici najbližih mjesta.

Upisano je 214 osoba s područja Mletačke Dalmacije, Istre, Slovenije i Dubrovnika, koje su na ovom području boravile kao članovi vojnih posada ili obrtnici, te 347 osoba porijeklom s područja Venecije i Apeninskog poluotoka koji su u Zadar dolazili kao pripadnici vojnih i civilnih vlasti, članovi vojnih posada, svećenici ili obrtnici. Nešto manje, 195 osoba, dolazi s područja Mletačke Albanije i Mletačkih posjeda na Levantu uglavnom kao pripadnici vojske. Ostale osobe dolaze s područja Njemačke, Tirola, Francuske, Bosne, njih 44, kao pripadnici vojske ili poneki obrtnik. S područja hrvatskog zaleđa dolazi samo jedna osoba podrijetlom iz Banovine. Ipak, najveći broj upisanih osoba čine Zadrani ili osobe kojima župnik nije upisao mjesto porijekla (3723).

TABLICA 9. Mjesta izvan Zadra odakle su umrle osobe
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Područje	Mjesto podrijetla	Broj osoba
Današnji dijelovi Zadra	Bokanjac ⁸⁵	40
	Diklo ⁸⁶	25
	Dračevac zadarski (Malpaga) / Zdračevac ⁸⁷	27
	Puntamika / Pontamika / Puntamiška ⁸⁸	1
	Borgezan (Varošanin) ⁸⁹	7
Ukupno		100

⁸⁵ Don Šimun Zelenković zvani Klikovica (Chlichovica), župnik Bokanjca (1618.); Jelena žena Pavla Ručića (1619.); Ivan Čavlović (1619.); Pavle Katagić (1619.); Anica, žena Šimuna Piljušića (1619.); Margarita, udovica Pavla Surgatovića (1619.); Lucija Čavlovića (1619.); Jelena Merkića (1620.); Radica (1623.); Marica Gunjića (1624.); Marin Surgatović (1624.); Perina Deraskova (1624.); Vuko Piljušić (1625.); Grgo Čavlović (1626.); Ivan Pecin (1627.); *sigr* Paulina Bokanjka (1629.); Lucija Piljuhova (1629.); Miho Račić (1630.); Pavle Radalimnić (1630.); Lucija Ratanova (1630.); Ruža Dereškova (1630.); Matija Merkićeva (1630.); Šime Merkić (1632.); Vuko Surgatović (1633.); Katarina Čavlović (1633.); Petar Merkić (1635.); Ivan Vrančić (1636.); Petar Mahadić (1637.); Dorotea Meštrović (1637.); Margareta žena Bartola Zuranića (1637.); Ivan Franković (1639.); Vid Biljaković (1639.); Bartul Mišetić (1649.); Jelena Vranačina (1640.); Jakova, žena Mihe Bašića (1634.); Ana Samadića (1644.); Jure Mahadić (1644.); Ivan Ružić (1644.); Pavle Vrančić (1646.); Nikola Mišeta (1647.).

⁸⁶ Vuko Mogušević (1618.); Miho, sin Antonija Hrabra (1619.); Mara Pirigina (1618.); Petar Višić (1626.); Mate Jadrešić (1627.); Petar, sin Vukasa Višića (1628.); Stana (1628.); Justina, kći Petra Martinčića (1629.); Jakov, sin Šimuna Bareše (1629.); Mate zvani Markez (1630.); Antonio Hrabrić (1634.); Ivan Puntamika (1634.); Mate Hrabrić (1635.); Pavao, sin Mate Jadrešića (1637.); Anica, žena Mate Čubića (1638.); Margarita, žena Mate Hrabrića (1639.); Margarita, udovica Jakova Grancarića (1641.); Ivan Višić (1641.); Margarita, udovica Petra Martinčića (1641.); Ivan Jadrešić (1642.); Marin Cerodol (1642.); Mateša Hrabrić (1645.); Ivan Vušković, zvani Barešić (1646.); Margareta Višića (1647.); Jelena Šimićeva (1648.).

⁸⁷ Lucija, žena Mate Pađana (Pagian) (1617.); Stana, žena Lovre Pađana (1617.); Stoše, žena Pađana (1617.); Lovre Pađan (1618.); don Šimun Berčić, župnik Malpage (1618.); Pavle Mirković (1619.); Jelena, žena Pavla Kalinića (1620.); Petar Červarić (1624.); Jure Delija (1621.); Jaga (1625.); Grgo Barbarić (1625.); Katarina Vodopijina (1626.); Vid Kalinić (1626.); Pavle Stanković (1627.); Martin Dević (1627.); Margareta od Petra Kosovića (1628.); Martin Zarkarić (1629.); dona Margareta Barbičević (1633.); Agata, udovica Ivana Červarića (1638.); Toma, sin Tome Kosinoge (1639.); Nikola Višić (1640.); Toma Kosinoga (1641.); don Marko Belić župnik Malpage (1641.); Lucija žena Jure Lukešića (1643.); Mate Zoričić (1643.); Mate (1645.); Barbara Dević (1645.).

⁸⁸ Justina Puntamiška (1622.).

⁸⁹ Ovo se može odnositi na bivše stanovnike starog Varoša izvan zidina, koji još uvijek stanuju izvan Grada, ali i na stanovnike Varoša unutar zidina. Jure, sin Andrije Mesarića (1638.); Mate Španjol (1646.); kapitan Mate Radul (1646.); Andrija Smoljan (1623.); Petar Ružić (1646.); Šimun Ruzarić (1646.); *sigr* Jerolim Borgo (1648.).

Zadarsko područje	Banj ⁹⁰	3
	Bibinje ⁹¹	33
	Biograd (Zara Vecchia) ⁹²	2
	Božava ⁹³	3
	Brbinj ⁹⁴	1
	Bukovica (Buchovica) ⁹⁵	1
	Caska kod Novalje, Pag (Cissa, Chissa) ⁹⁶	1
	Garblja (Grblja) Gerba ⁹⁷	1
	Grusi ⁹⁸	43
	Iž (Eso) ⁹⁹	10
	Kali ¹⁰⁰	3

⁹⁰ Ivan Ganelić (1618.); Jelena, kći Patra Kraljića (1634.); Katarina Bajilova (1642.).

⁹¹ Katarina, žena Šimuna Ostojića (1617.); Šimun, sin Nike Ostojića (1617.); Madalena, kći Nikole Matešića (1617.); Ivan Jadrešić (1618.); Lucija, žena Luke Jadrešića (1618.); Mandalena, žena Šimuna Spadira (1618.); Stošija Sisašijeva (1618.); Petar Umašić (1618.); Ivan Ambrošić/Ambrozić (1619.); Katarina, žena Šimuna Margitića (1619.); Ivan Jadrić (1619.); Jure Jadrešić (1620.); Marija Margitić (1622.); don Šimun Šimunić, župnik Bibinja (1624.); Antonio Margitić (1626.); Matešić (1626.); Jelena Jadrića (1626.); Grgo Margitić (1627.); Jure Margitić (1627.); Katarina, žena Petra Margitića (1629.); Lucija, žena Jure Sturmelića (1629.); Vukava, žena Antonija Margitića (1630.); Petar Jadrešić (1630.); Apolonija (1632.); Dona Lucija Margitić (1633.); Nikola Ostojić (1633.); Nikola Margitić (1643.); Šimun Barzović (1646.); Stipe Pilušić (1646.); Grgo Margitić (1647.); Vuko Margitić (1647.); Jure Margitić (1648.).

⁹² Jure Jeličić (1624.); otac fra Vicenzo (1648.).

⁹³ Stošija (1640.); Lucija Milića (1647.); Jure (1648.).

⁹⁴ Margarita, kći Baranovića (1643.).

⁹⁵ Capo Nikolo Lida (1647.).

⁹⁶ Zuane da Chissa (1646.).

⁹⁷ Marko soldato (1629.).

⁹⁸ Šimun Dijanović (1619.); Jelena, udovica Pavla Harvatina (1619.); Grgo Biluević (1620.); Andrija Stoljić (1620.); Mate Šibenčan (1623.); Mate Stojin (1623.); Andrija Ladilović (1624.); Bile Račić (1624.); Klara Ladilovića (1626.); Grgo Haranžić (1627.); Mandalena Haranžića (1629.); Luca Marelić (1629.); Jelena od Bile Račića (1629.); Margareta Granzarić (1630.); Petar Škopić (1633.); Ivan Zojić (1635.); Rado Bačić (1626.); Vuko, sin Tome Ražnjevića (1636.); Katarina, udovica Šimuna Ružića (1637.); Ivan, sin Bile Račića (1637.); Anica, žena Mate Drage (1638.); Mate Karaga (1639.); Andrija Milatović (1639.); Klara Račić (1639.); Mate Lučić (1641.); Jerolim Živković (1642.); Marko Koladić (1643.); Jerolim Čobanov (1643.); Miho Mirković (1644.); don Pavle, župnik Gruha (1645.); Andrija Dijanović (1645.); Luka (1645.); Anica, kći Marka Ladića (1645.); Katarina Učinova (1646.); Miho Mišica (1646.); Perica Marelić (1646.); Jure Radanić (1646.); Jerolim Ružić (1647.); Katarina (1647.); Pavle Mirković (1647.); Martin Radić (1647.); Dorotea (1648.); Magdalena Zojina (1649.).

⁹⁹ Katarina Burina (1623.); don Ivan Keršlović iz Iža, župnik Malpage (1627.); Justina (1629.); Draga Marilića (1637.); Lucija (1638.); Katarina, kći Marka Vlasanova (1642.); Lucija Čokova (1645.); Margareta, udovica Frane Orovića (1645.); Paron Miho (1645.); don Grgo Zmag (1647.).

¹⁰⁰ Klara Gobić (1618.); Mate Šajnović iz Kali, ribar (1636.); Katarina, udovica Ivana Sagalića (vjerojatno Šatalića), *serva del eccte sigr dottor Francesco Rozza* (1637.).

Karin (Carin) ¹⁰¹	1
Kolan (Cholan) ¹⁰²	1
Kožinoselo / Kožino ¹⁰³	8
Kukljica ¹⁰⁴	1
Luka na otoku (Lucha di Valle / Lucha di Valle san Stephano) ¹⁰⁵	3
Lukoran ¹⁰⁶	3
Ljubač (Gliuba) ¹⁰⁷	6
Miletići ¹⁰⁸	1
Molat (Melada) ¹⁰⁹	1
Mrljane (Marljane) ¹¹⁰	2
Nevidjane (Neviane) ¹¹¹	1
Nona / Nin ¹¹²	16
Novigrad ¹¹³	6
Obrovac ¹¹⁴	1
Pag ¹¹⁵	6
Podgorje ¹¹⁶	1

¹⁰¹ Ivan Mirković da Carin habitante a Posedaria (1646.).

¹⁰² Šimun Puljiz (1647.).

¹⁰³ Gracis Mastinić (1618.); Jure Pusić (1625.); Jure Martinović (1626.); Katarina, žena Mihe Pusića (1629.); Toma Purić (1638.); Jakov Vranešić (1640.); Kata od Ivana Gusića (1646.); Margareta (1649.).

¹⁰⁴ Madalena, kći p. Šimuna Zubovića (1644.).

¹⁰⁵ Toma od Valentina (1621.); Lucija, kći Luke Harvatinića (1637.); Nikola Matulina (1645.).

¹⁰⁶ Vučko Lukoranac (1625.); Lucija Fatović (1633.); Katarina, kći Šimuna Ravičevića (1637.).

¹⁰⁷ Petar Bugašić (1619.); Andriana, kći Petra (1622.); majstor Petar (1622.); Mate Milozet (1630.); Margarita, udovica Grge Milozeta (1642.); Jerolim Zorić (1647.).

¹⁰⁸ Pavle Gargurović (1622.).

¹⁰⁹ Katarina, udovica od Mate (1623.).

¹¹⁰ Anica Šimunić (1620.); Mate Marković (1644.).

¹¹¹ Katarina Josipova (1645.).

¹¹² Maria serva del ecc. Sigr. avogaro già conte di Nona (1617.); Meštar Šimun Dederceo (1620.); Jela od Šimuna (1621.); don Martin Dubravčić, primicerio di Nona (1627.); Antonija od majstora Šimuna (1628.); Marija, kći majstora Zanmarije (1622.); Monsigr. Don Francesco Parenzi, primicerio di Nona (1633.); Madalena, kći majstora Zanmarije (1633.); Ill. Sior. Rdo. Monsigr. Blasio Mondevio, vescovo di Nona (1645.); Franko (1646.); Grgo Zotin (1646.); Ursula Bubnjanića, kći majstora Šimuna krojača (1646.); Marija Publinka (1464.); Katarina Telesmanić (1647.); Bartul Brešić (1647.); Jelena Berasinića (1648.).

¹¹³ Šimun, sin Ivana (1618.); Marija Novigradka (1625.); Margarita, udovica Ivana (1631.); Petar sin Ivana (1631.); Nikola Grubišić, nećak guvernadura Posedarskog (1646.); Stipan Stolić (1646.).

¹¹⁴ Nikola, sin Mate Kovačića (1646.).

¹¹⁵ Ursa od kapetana Luke (1618.); Lucija, žena kapetana Luke (1618.); Luka Bulhifari, bombardijer (1619.); Madona Mandalena, udovica kapetana Barića (1630.); Antica, udovica Ivana Kukovića (Cuchovich) (1643.); Anzula, kći Luke (1644.).

¹¹⁶ Mjesta u Velebitskom podgorju.

Pakoštane ¹¹⁷	1
Pašman ¹¹⁸	9
Petrčane (Peterzane) ¹¹⁹	3
Poljica / Poljičanin ¹²⁰	12
Posedaria / Posedarje ¹²¹	17
Preko (Oltre il Barcagnio; Barcagna) ¹²²	1
Premuda ¹²³	1
Privlaka (Brevil'Aqua) ¹²⁴	2
Rava ¹²⁵	2
Ražanac / Ražanci ¹²⁶	2
Sali ¹²⁷	3
Savar ¹²⁸	2
Sestrunj ¹²⁹	1
Sukošan (S. Casian) ¹³⁰	3
Sutomišćica (misli se na župu sv. Eufemija) ¹³¹	1

¹¹⁷ Tomo (1644.).

¹¹⁸ Kata (1618.); otac fra Kornelio, sin Ivana Ruševa iz Pašmana (1618.); Stošija (1622.); Grubila Turanić (1629.); Mate Dominzović (1630.); Gašpar (1633.); Margarita Ruzmarinića (1638.); Marko Hudić (1640.); Katarina (1644.).

¹¹⁹ Kjara Zukovića (1635.); Margareta Diklića (1637.); Jure Zilla (1647.).

¹²⁰ Neki od upisa mogu se odnositi i na Poljicu kod Splita. Ivica (1621.); Stošija, udovica majstora Mate (1626.); Dujam Lalić (1628.); Miho, sin Tadije Kovačića (1630.); Ivan Milanović, *soldato* (1634.); Pavle Stipančić, *soldato* (1634.); Marko Varnić, *soldato* (1637.); Luce Haljina (1645.); Toma Branilović (1645.); Mandalena Rajkova ili Raiškova (1645.); Luka Haljinović, *soldato a cavallo* (1645.); Nikola Radić (1645.).

¹²¹ Madona Isabeta, kći p. kapetana Gašpara od Posedarja (da Posedaria) (1618.); Sigra Gratiosa, žena *strenuo capo* Gašpar de Posedaria (1618.); Lukrecija, kći p. kapetana Gašpara de Posedaria (1618.); *sigra* Petrica, žena *ill strenuo capo* Miho Possedaria (1619.); *kapitan* Miho Possedaria (1620.); otac fra Felicio Posedaria (1620.); *strenuo* kapetan Jure Posedarski (1625.); Ana Posedaria (1626.); *sigra* Ana Posedaria (1629.); *sigr* Dobrilja, žena kapetana Frane da Posedaria (1635.); Jure Kolanković (1646.); Andrija Dundović (1647.); Frane Posedarski (1647.); kapetan Toma Lekić (1647.); Katarina da Posedaria (1647.); *sigr capo* Šimun Posedarski (1648.); *madona* Jerolima Posedaria (1649.).

¹²² Jelena Petrićeva (1618.).

¹²³ Otac Jure Arbanasović (1637.).

¹²⁴ Nikola Čergarić (1628.); Madalena Šarića (1638.).

¹²⁵ Kata, kći Petra Dulfini (1618.); Katarina Oparovića (1645.).

¹²⁶ Damian Bodeditić (1647.); Jelena Branilovića (1647.).

¹²⁷ Ivan (1628.); Dona Mandalena picokara (1633.); *Carlo Zonofrio da Sale maestro di casa del capn sigr Marchio Molin* (1649.).

¹²⁸ Margarita Rokova (1645.).

¹²⁹ Katarina, kći Nikole Bradičića (1645.).

¹³⁰ Katarina od Tome Bokarića (1618.); Katarina, kći Stipe (1638.); Ivan Grakalić (1647.).

¹³¹ Fumija Mašinovića (1637.).

Tinj, Castel da Tina ¹³²	2
Thon (Tkon) ¹³³	1
Turanj / Turanjka / Torretta ¹³⁴	2
Ugljan ¹³⁵	4
Veli Rat (Ponta Biancha) ¹³⁶	1
Vergada ¹³⁷	2
Vrana (Laurana) ¹³⁸	1
Vrsi (Varhe) ¹³⁹	4
Zaglav ¹⁴⁰	1
Zaton ¹⁴¹	1
Žman, Zman (Sman) ¹⁴²	3
Ukupno	241
Hrvatsko zaleđe	
Banija, Banovina (Banadigo)	1
Ukupno	1
Mletačka Dalmacija, Istra, Slovenija i Dubrovnik	
Boljun	1
Brač /Brazza/Braçça / San Zuanne della Brazza	11
Castel Muschio (Muschero), Omišalj	1
Cetina	3
Dubrovnik (Ragusis) / Ragusea	7
Istra (Istria)	13
Jelsa	1
Karlovac	2
Kaštel Novi (Castel Nuovo)	4
Klis (Slissa)	1
Knin (Tnina)	1

¹³² Sigra Paolina (1642.); Jure Tadija, zvani Guličin soldato (1631.).

¹³³ Zamarija, sin Ambrožija (1646.).

¹³⁴ Jerolim (1622.); Šimun Barbarušić (1645.).

¹³⁵ Margarita, kći Grge Mikoša (Michoso) (1618.); Matio Lukačević (1638.); Margarita, kći Grge Jadaševića (1639.); Katarina Rudanka (1644.).

¹³⁶ Draga Karstofolovića *da Ponte Blanche* (1639.).

¹³⁷ Vule, sin Matija Franulovića (1638.); Kata, kći Šimuna Korsanića (1646.).

¹³⁸ Perta (vjerojatno Petra), udovica Pavla (1629.).

¹³⁹ Margaret, bivša sluškinja *sigr* Šimuna Jordanića (1638.); Pavle Burić, *soldato* (1646.); Ivan, *soldato* (1647.); Jerolim Laničević (1648.).

¹⁴⁰ Katarina, udovica Ivana Kosirine (1638.).

¹⁴¹ Toma Račić (1633.).

¹⁴² Kata od Pavla Ferletića picokara u Samostanu svete Katarine (1618.); Lucija Kogračovića (Chograchovichia) picokara u Aamostanu svetog Nikole (1618.); Dobra (1629.).

Konavle	1
Koper (Kapodistria)	1
Korčula (Corzula, Corcola, Chorzola, Chorso, Cherso)	11
Krk (Veglia), Veglisan	7
Kosinj (Cosign)	1
Kostrena	1
Labin (Albona)	1
Lošinj (Liosena; Lossi; Lossin; Lessina)	8
Makarska (Macharccha), Makaran	16
Metković (Narona, Narenta)	2
Mošćenice	1
Murter/Morter/ Morterin	4
Neretva	1
Omiš (Almissa)	1
Ossero / Oseio (Osor)	2
Ostrogha da Macarscha	1
Petrovo polje	1
Piran / Piranese, Slovenija	2
Pribude, općina Muč	1
Prvič(ić)	1
Pulisene / Puljanin / Pula	4
Rab (Arbe)	14
Rijeka (Fiume)	4
Rogoznica	1
Rovinj / Rovignese	5
Sebenico, Šibenik, Sebenzan, Sibenich	27 ¹⁴³
Segnia (Senj)	9
Sinj (Signa)	2
Spalato / Spalatino, Split	5
Trogir / Trau	18
Tucepi da Macharscha	1
Vinodol	1
Vis (Lissa)	2
Visovac	1
Vodice / Vodičanin	2
Zaostrog (Bossina)	1
Zlarin	3

¹⁴³ Ovdje su ubrojeni samo oni kojima piše *de Sibenico*. Prezime Šibenčan nije uračunato jer se već ukorijenilo u više mjesta ovog područja, u zadarskoj matici ponavlja se uz mjesto Grusi.

	Ždrelac	1
	Župa, općina Zagvozd (Suppa)	4
	Ukupno	214
Venecija i Apeninski poluotok, Sicilija	Anchonitano; Ancona / Ankona	13
	Antivari / Antivanari	5
	Ascoli / Ascola (u Markama)	4
	Arezzo, Areze, Toskana	1
	Aquila, L'Aquila, Abruzzo	1
	Asola (provincija Mantova u Lombardiji)	1
	Badia, Južni Tirol, Sjeverna Italija	1
	Bari	1
	Bassano (del Grappa), Vicenza, Veneto	5
	Bellona, provincija Caserta, regija Campania	1
	Bergamo / Bergamisco / Bargamasco (Lombardija)	14
	Bologna / Bolognez (Emilia- Romagna)	9
	Borgo di Sansepolcro, Arezzo, Toskana	1
	Breša (Bressa, Brescia)	14
	Camerino, Macerata, Marche	1
	Castro Nuovo	1
	Cesena, pokrajina Forli- Cesena, Emilia-Romagna	5
	Chioggia, Venecia	11
	Cremona / Chremona	5
	Crenna, Varese, Lombardija	2
	Fabriano	1
	Fa(gi)enza, Ravenna, Emilia- Romagna	1
	Fermo, Marche	7
	Ferrarra / Ferraresse	1
	Fiorenza, Firenza (Firenca), Fiorentino	7
	Friuli, regija	6
	Genoa (Đenova) / Genova	8
	Goritia / Goricia	1
	Grumel teritorio di Bergamo	1
	Latisana, Udine, Furlanija- Julijnska krajina	1

Livorno	1
Lugano (Švicarska)	1
Mantova / Mantua	5
Marke / Marche	7
Milanese; Milano / Milan	3
Modena	1
Monferrato, Pijemont	1
Monte Albotto (Albote, Abot)	1
Monte Baldo, planinski lanac, pokrajine Trento i Verona	1
Monte Zorzi	1
Napolitano / Napoli	20
Osimo, Ancona, Marche	3
Padova; Padua; Paduano	22
Pavia	1
Palermo	3
Palma nova	2
Parma / Parmezan	7
Peruga, Perugino	1
Pesaro	1
Picardia ¹⁴⁴	1
Porto di Fermo	2
Ravenna	1
Rimini	1
Roma, Rim	3
San Casiano regija Marche	1
San Giusto, Pokrajina Torino, Italija ili Monte San Giusto, Provincija Macerata, Regija Marche	1
San Turino di Archipelago	1
Senegalija, grad u provinciji Ancona, regija Marche	3
Spoleto, Perugia, Umbria	3
Torsa, Udine	1
Trento / Trento da Porto Fermo	6
Trident, Trentin, Južni Tirol	1
Tresto	1
Treviso / Trevisano	12
Udine / Udene	6
Urbino (Orbin)	2

¹⁴⁴ Antonio da Cetina da Picardia (Anton, sin Cetina iz Pikardije).

	Valona	1
	Venecian; Venecia	69
	Vilaorba, Udine	1
	Verona	13
	Vicenza	5
	Ukupno	347
Mletačka Albanija i Mletački posjedi na Levantu	Albanija / Albaneze ¹⁴⁵	59
	Antinari / Antivari (Bar)	1
	Budva	7
	Candia (Chandia, Canea), grad na Kreti, Grčka	15
	Cataro, Chataro – Kotor	21
	Cipar / Cipro	4
	Coron	1
	Korint	1
	Krf (Corfu)	7
	Levante	1
	Markovići	3
	Montenegro (Crna gora)	20
	Morea	6 ¹⁴⁶
	Paštrović	8 ¹⁴⁷
	Perast	7
	Retimo, Rettimo, Kreta, Grčka – pored grada je venecijanska utvrda	4
	Risan	3
	Rodi (Rodos)	1
	Santorini (Terra, Tera, Tira), Grčka	2
	Skadar, Scutari, Albanija	7
	Tripoli, Peloponez, Grčka	1
	Ulcinj (Dulcigno, Dolcigno)	12
	Zante, otok u Grčkoj	4
	Ukupno	195

¹⁴⁵ R. JELIĆ, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz maticu vjenčanih, 349 – 509. Mletačka Albanija obuhvaćala je područje od Boke kotorske do Drača.

¹⁴⁶ Ovdje je samo oblik de Morea, kasnije prelazi u prezime.

¹⁴⁷ Stavljeno samo gdje je napisano de Pastrovici, kasnije se pretvara u prezime.

Ostalo	Beritagna vjerojatno Bretanja, Francuska	1
	Boemia	2
	Bosna ¹⁴⁸ Bosnese	7
	Francese / Franci	12
	Gabela (Gabella)	1
	Macedonia / Makedonija	1
	Montferri, Katalonija, Španjolska	1
	Parigi, Paris	2
	Srbac, (Serbac) BiH	2
	Tedesco, Todesco (Nijemac), Alemagna	10
	Tirol	1
	Tourene, regija u Francuskoj	1
	Bivši Turci	3
	Ukupno	44
Ukupno		1142

GRAFIKON 4. Mjesto podrijetla stanovnika Zadra
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

¹⁴⁸ Naziv Bosna kod nekih se obitelji ukorijenilo kao prezime, oni nisu uvršteni u ovaj popis. Uzeti su samo upisi gdje piše da je osoba porijeklom iz Bosne (*de Bosna*).

Prezimena građana i pučana te oni kojima nije navedeno mjesto porijekla

Većina upisanih u maticu čine Zadrani ili osobe kojima nije upisano porijeklo (76,5 %). Vidljivo je da se mnoga prezimena poklapaju s onima upisanima u raniju zadarsku maticu umrlih (1597. – 1617.), dio prezimena iz ranije matične knjige je nestao, a dio prezimena nalazimo u ovoj matici u novom obliku ili nalazimo potpuno nova prezimena. Razlog može biti u tome što je dio pripadnika vojnih posada i članova njihovih obitelji otišao iz grada, odnosno oni su u Zadru boravili samo privremeno (u ranjoj matici za dosta pripadnika vojnih posada župnik nije navodio mjesto porijekla), a neki su se odselili. U grad su se doseljavali pojedini obrtnici i ostali građani. Najviše prezimena poklapa se s onima iz okolnih sela i otoka (što je vidljivo ako usporedimo prezimena iz sačuvanih glagolskih matičnih knjiga tih mjesta s ovim zadarskim prezimenima). Analiza kasnijih zadarskih matičnih knjiga pokazat će koliko je stanovnika ovih mjesta ostajalo za stalno u Zadru, a koliko se samo trenutno sklonilo u Zadar za vrijeme osmanskih napada ili poslovno boravilo u gradu. Najveći dio prezimena odnosi se na obitelji koje imaju stalno prebivalište u gradu. Za ta prezimena vrijedi pravilo promjenljivosti, odnosno stvaranja novih prezimena iz patronimika, matronimika i nadimaka, dok se raniji oblici prezimena gube ili bar ne spominju u ovoj matici. Mnoge od tih obitelji nalazimo na popisima stanovnika Zadra 1527. i 1608. (vidjeti Prilog 1.).

ZAKLJUČAK

U članku je obrađena matica umrlih Zadar od 1617. do 1651. godine. Matica obiluje podacima o životu i stanovnicima Zadra do sredine Kandijskog rata 1651. godine. U radu se nastojalo pokazati kakva je bila struktura zadarskog stanovništva sredinom 17. stoljeća te su analizirane pojedine staleške grupacije. Ukupno je upisano 4865 osoba, od čega 1065 osoba i pripadnika njihovih obitelji iz različitih obrtničkih, pomorskih i uslužnih zanimanja s 593 pripadnikama vojske ili članova njihovih obitelji, 72 pripadnika civilnih vlasti, javnih službenika i članova njihovih obitelji te 255 svećenika, redovnica, klerika i članova njihovih obitelji. Za najviše umrlih osoba nije poznato u koju profesionalnu grupaciju spadaju, i to 2880 osoba ili 59,2 %.

Pokopi su se obavljali po većini zadarskih crkava (29) te u lazaretu (nije naveden naziv o kojem je lazaretu riječ). Vojne osobe najviše su se pokapale u crkvi sv. Frane, dok se plemstvo pokapalo najviše u crkvama sv. Frane, sv. Marije i sv. Dominika. Pučani i svećenstvo bili su pokapani u sve crkve ravnomjerno

ovisno o kvartu u kojem su živjeli (npr. Varošani najviše u Sv. Silvestru ili Sv. Mihovilu), dok su pripadnici klera pokapani u crkvama u kojima su djelovali.

Najveći broj stanovnika Zadra u vremenu pisanja ove matične knjige čine Zadrani ili oni kojima nije upisano porijeklo. Najmanje osoba dolazilo je iz hrvatskog zaleda (samo jedna osoba), dok su ostalo stanovništvo činile osobe iz ostalih mletačkih područja, kao i stanovništvo iz zadarskog zaleda i otoka. Iz tih ostalih mletačkih područja uglavnom su dolazili članovi vojnih posada, dok je stanovništvo iz zadarske okolice dolazilo živjeti i raditi u Zadar, većina se trajno nastanjujući u njemu, a u vrijeme osmanlijske opasnosti i sklanjajući se u gradu. Po popisima prezimena vidljivo je da su se pojedina sačuvala u Zadru do današnjih dana. Većina osoba s područja Venecije i Apeninskog poluotoka, osim kao pripadnici vojnih posada, dolaze obnašati dužnosti kod civilnih i vojnih vlasti te kao pripadnici svećenstva. Postoji značajan broj ljudi (44) s udaljenijih područja kao što su Francuska, Njemačka, Tirol, koji su ili članovi vojnih posada ili obrtnici.

PRILOG 1. Popis prezimena građana i pučana Zadra te onih bez mesta porijekla
(Izvor: HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. – 1651.)

Agiardi; Agneletti; Agosin; Akaria; Albicini; Albinoni; Allegris; Amatori; Ambrozić; Ameda; Andrijić; Andrucin; Annastasi; Antivari; Arbanasović; Arcolani; Aresanni; Armani; Azalin; Babaić/Babajić; Babarić; Babarović; Babčić; Babin; Babninić; Bacaljin; Bachili; Baciljavka; Bačinović; Badalić; Badanondo; Bagati; Bagčić; Bagia; Bagian; Bagrolić; Baičić/Bajčić; Baina; Baisan; Bajalić/Baglić; Bajolić; Bakijin/Baćijin; Bakota; Balazamini; Balbi; Balić; Ballu; Balorić; Baljević/Bagljević; Baljić/Bagljić; Banašić; Bandizević; Banović; Baraković; Baramo; Barani; Baranović; Bararazov; Barbarigo; Barbaro; Barbaroža; Barbašić; Bardi; Baresin; Bareša; Barešić; Barićev; Barinović; Barkarin; Barozi; Barožić/Barožić; Bartolo; Bartolomio; Bartolović; Bartulović; Bassan; Bassara; Bastali; Bastalić; Bastašić; Batalja; Bataljić; Batasso; Batelje; Batinova; Batkolić; Batković; Batlana; Batorić; Batošić; Batović; Bausović; Bavgović; Bazalović; Bazari; Baždrić; Bebetin; Bečić/Becić; Bedinov; Belisoni; Bembo; Benenuti; Beneta; Benevento; Benić; Benina; Benvenuti zvani Biljušić ili Biljušin; Benzon; Benzun; Berljević/Brljević; Bergljević; Bernić/Brnić; Bersatić/Beršatić/Brsatić; Bersović/Berzović/Brzović; Beršić/Beržić/Bržić; Bertić; Berzovica/Brzovica; Bezzi; Biagini; Biagirina; Bianchi; Bianchini; Bibnanić; Bibuk; Bicio; Biglavov; Bilin; Bilobradić; Biločević/Bilojević; Bilussi; Biluš; Biljunović/Bigljunović; Biljušić/Bilušić; Biondi; Bjazić/Bjažić; Blagdanić; Blasanov/Blažanov; Blasatti; Blasetti; Blata; Bobacko; Bobakov; Bobelta; Bobeta; Bobetina; Bobetta; Boca Santa; Bocaria; Bochini; Bodetić; Bodiclin; Bodulić; Bogavčić; Bogdančić; Bogdanić; Bogdanović; Boglić; Bogočić; Bogojev; Bogomoljin; Bokunić/Bočunić; Boldu; Boljetić; Boljetin; Bon; Bonagiur; Bonardi Rusina; Bonči; Boncomiagno; Bončić; Boneli; Bonfio; Bonfiol; Bonfioli; Bonfis; Bonfranuli; Bonici; Bonifačić; Bonifalto; Bonilov; Bonini; Boniventov; Bontamoli; Bontremalli; Bopetin; Bora; Bordoli; Borebe; Borgini; Borgnia; Borgo; Boričević; Borinić; Bornić; Borrabe; Borsa; Borssa; Bortolini; Bosandin; Bosna; Bosna alias Muhoveglia Muhovelja; Bošnjanica; Boteri; Botteri; Bozalli; Bozolić/Božolić; Božavičin; Božavin; Božičević; Božićev; Božoli; Bracerić/Bračerić; Bračić; Bradavić; Bradičić; Bragadin; Bragattin; Bragić; Bragičić; Braglovina; Braić/Brajić; Brajčić; Brančić; Brarčić; Bratčić; Bratičić; Bratić; Breškov; Bricio; Bričić; Brigočić; Brigolić; Brihnić; Brinči; Brisca; Briška; Brtan/Bartan; Brucafferco; Brudanović; Brugia; Brusagniero; Brusanica/Brušanica; Brušić/Brusić; Bruzigin; Bua; Bubničica; Bubnjanjić; Bubranić; Bubrigović; Bukanov; Bucchifal; Buchari; Bučo; Budačić; Budanić; Budanović; Budina; Budinić/Budineo; Budvin; Bugia; Bugica; Bugin; Buhica; Buhić; Buldu; Bulizan; Bumba; Bumbarea; Bumpa; Bunić; Buon; Buova; Buranele; Burati; Burgo; Burić; Busati; Busatto; Buselli; Buseti; Butić; Cadella; Caledaro; Calif; Callamarzi; Callazmasi; Callofzi; Campadoni; Campandritt; Canal; Canalli; Canigleto; Capella; Capelletti; Capello; Capelov; Capić; Caralli; Carian; Cariani; Carneval; Carnica; Carraman; Carrara; Carrolli; Caruzi; Casoti; Cassio; Castelani; Catalan; Catalani; Catrelin; Caugeri; Cavaletti; Cavaza; Ceani; Cechato; Cecitova; Celadin;

Celestin; Celić/Čelić; Celifica; Celina; Celio; Celudini; Cena; Cenin; Cerivani; Cernegliana; Cernica/Crnica; Cernoni; Cernošić/Crnošić; Cerodol; Cerodolov; Cervaljica/Červaljica; Cervarić/Crvarić; Cervarović/Crvarović; Cervelja/Crelvelja; Cesana; Cesera; Ceti; Chacoli; Chacomalli; Chadorini; Chalcetta; Chalebichia; Chalini; Chalzetta; Champalmi; Chanachi alias Grimani; Chanal; Chanali; Chariani; Charidi; Charoli; Chatalan; Chatani; Chavazza; Chazidura; Cheli; Chercul; Chessa; Chiapini; Chilla; Chiropoddi; Chiucini; Chocari; Chodignola; Choi; Chollete; Chomagliaco; Chosazi; Choschili; Chrochni; Chuchini; Chuchiontin; Chuci; Chucini; Chulinati; Cicera; Cichuta; Cingana; Cingano; Cinquaneri; Clessi; Clossi; Cocharea; Cochari; Coder; Codogna; Colan; Colona; Compare; Compari; Containi; Contarini; Copollitto; Copondretti; Corcese; Cordella; Cordis; Corner; Corporo; Corsino Zuchi; Cortaro; Cortese; Corvalo; Coschaterza; Costandari; Costaridaci; Coustantini; Cremenato; Crioccachi; Critoni; Crizo; Cuci; Curi; Cvitačić/Zvitačić; Cvitanović; Cvitić; Čačić/Kačić; Čagić; Čakarin; Čalova/Kalova; Čanelić/Canelić; Čankova; Čarapanić/Karapanić; Čarvarica; Čaušić; Čavlović; Čečić/Kekić/Čekić; Čegina/Kegina; Čekina/Kekina; Čeladić; Čelićić; Čelina; Čelinić; Čeludić; Čerčić/Cerčić; Čerina; Čermiseva; Červizina; Čiflo; Čiflov; Čimić/Kimić; Činjić/Kinjić; Čivačić; Čokljica; Čolić; Čombrlja; Črpuljina; Čurpuša/Krpuša; Čiličin; Čilić; Čisić/Kisić; Čorinica; Čoza; Ćučin; Ćuća; Ćupanić; Ćuranić; Ćurči; Ćurko; Dabo; Dačić; Dadić; Damjanović; Dandolo; Daničić; Danielletti; Dara; Dardi; Darvić/Drvić; Daržiević/Daržević; Držević; Dedarcho; Deghenfeld/Deghenfelt; Degna; Dekić/Decić/Dečić; Delčić; Delimanković/Delimarković; Demarcho; Demodori; Denassi; Desperić/Dešperić; Despot; Dešković; Devenačić; Dević zvani Šare; Dianov; Diedo; Diklić; Dimanić; Dismanić/Dišmanić; Dismanović; Divlić; Dobri; Doda; Doderceo; Dolfin; Dominović; Domjanić; Donati; Dondolo; Dorina; Dorio; Dorscian; Dragišić; Dragošija; Dražijević; Dražević; Dražičević; Dražijević zvani Zbargin; Dražović; Drivenić; Dubravčić; Dubroević; Duhov; Dujmić; Duka; Dulić; Dulci; Dumonti; Dupinov; Dušman; Dušmanić; Dušmanov; Dušmanović; Duza; Elesso; Elisso; Emanuelli; Erchulani/Erculani; Essendo; Fachignetti; Fachinetti; Fachini; Fada; Fagić; Fahić; Faicoti; Faić; Fajić; Fakin; Fakinić; Falaseo; Falaško; Falgoli; Familjić; Fani; Fantin; Fantini; Farić; Farlan; Fata; Fataljić; Fatović; Fazia; Fendeljić; Fendić; Ferara; Ferari; Fercotta; Ferlin; Fermaević; Fermentova; Fero Brusa; Ferrari; Ferro; Fičić; Filachari; Filaković; Filipić; Filipini; Fillacanos; Filja; Fiorell; Fiorentin; Fiorentino; Fiorese; Fiori; Fiorini; Fioro; Flora; Florio; Foglan; Foresti; Forini; Forlan; Forlana; Formacini; Formaević; Formento; Formnević; Fornara; Fornei; Fortečsa; Forteza; Fortin; Fortović; Foscolo; Fradi; Fragsinova; Frakić/Fračić; Francesco; Franchi; Franchia; Francolini; Frančić; Frančisković; Franić; Franićev; Frankočić; Franković; Franoci; Franzin; Frapilio; Frasina; Fratačin; Fratrić; Frauri; Fredi; Fricado; Fugić; Fulgori; Furanević; Franević; Furlan; Fusani; Fusignoni; Gabeloto; Gabelotto; Gabrić; Gabrielli; Gacometto; Gaeni; Galari; Galetović; Gallo; Gallonosto; Galo; Galov; Gambani; Gambarila; Gambarotta; Gamise; Ganbonova; Gandelini; Gandeloni; Garbin;

Garbinov; Garibaldo; Garibolta; Garišić; Gašparović; Gatić; Gatuaris; Gaud; Gavala; Gazić; Gegina; Gerković/Grković; Ghacio; Ghagiani; Ghigliandini; Ghiglianilini; Scarpi; Giacometti; Giallao; Gianchini; Giani; Giarengo; Giaudi; Gientilli; Gigni; Gini; Ginni; Giola; Giordani; Giordini; Girardi; Gisca; Gišković; Gladović; Glavetina; Gliolia; Gloriomentova; Glutonić; Gnoia; Gobić; Golemi; Golić; Golubović; Gomba; Gottarello; Grancarić/Grančarić; Grancini; Gratiolo; Gration; Gratioso; Gratioza; Grbeško; Grbin/Gerbin; Grdov/Gerdov; Grdović/Gerdović; Gredić; Grego; Grereša; Greson; Grgečin; Grgeša; Grgurević; Grgurinka; Grifoni; Grigoriani; Grihočev/Grihičić; Grigorovčić; Grilina; Grilo; Grilov; Grimani; Grincarić/Grinčarić; Grinković; Griola; Grison; Grivić; Grška; Grubačić; Grubić; Grubinov; Grubišić; Gručanov; Grusetta; Gučević; Gučić/Jučić; Guegini; Guera; Guerdini; Gule; Guljinov; Gunjić/Gunić; Gurgurina; Guričević/Juričević; Gusić/Gušić/Guzić; Gvozdena; Habasinić; Halinović; Hanzlina; Haranžić; Harlas; Harvatinić/Hrvatinić; Herceg; Herić; Herman; Hermanić; Hermanov; Herov; Hibanasović; Hieri; Hlapčić; Hlaponica; Holmić; Holjevac; Hordov; Hortio; Horvatinić; Hostagov; Hrabar; Hrelja; Hreljin; Hreljković; Hrončev/Hrunčev; Hrončević; Huzić; Huzinović; Ikovčev; Ilijia/Ilia; Ilijić/Iliić; Ilinka; Isaro; Ivelja; Ivković; Jacid; Jacometi; Jacus; Jačetina/Jaketina; Jadarković; Jadreljina; Jadreša; Jadrešić; Jadrić; Jadrulović; Jaka; Jaketa; Jakovčić; Jaković; Jakšin; Jakutinović; Janadić; Janković; Jelavić; Jeličić; Jelić; Jelovčić; Jelušica; Jelušić; Jelušina; Jeremija; Jeršin; Jesusov; Jilin; Jivančević/Ivančević; Jivanić; Jivanković/Ivanković; Jivković/Ivković; Joić; Jučinov/Jukinov; Jukin; Julianov; Jura; Juračević; Juradinić; Juran; Juranov; Juratov; Jurčević; Jureta; Jurica; Juričić; Jurić; Jurin; Jurina; Jurinović; Jurišić; Jurjević; Jurkanov; Juro; Juroi; Jurov; Justinian; Kagačinova; Kakamić; Kalac; Kaladić; Kalezina; Kaličić; Kalinić; Kalinović; Kamunić; Kanulović; Karan; Karičić; Karičić/Caričić; Karić; Karić/Carić/Čarić; Karina; Karinić; Karinov; Karinović; Karlašev; Karlovac detto Sabaz; Karlovčev; Karova/Čarova; Kasanić; Katarinović; Katić; Katunarić; Kazotić; Kerser; Keršolov; Keršulović; Klačić/Klakić; Klarić; Klištanin; Kljukin; Koadinović; Kobasarić; Kočanov/Cocanov; Kočeljanović; Kočoljnišina; Kokić/Kočić; Kokošarov; Kolan; Kolarić; Kolebić; Kolegin; Koletić; Količić; Kolonić; Komaljev/Komagljev; Konža/Kondža; Konjahović; Korfelinov; Korisnica; Korparov; Korpušina; Korubanov; Korubarov; Korvelja; Kosičić/Ćosičić; Kosinoga; Kosinoga zvani Pedotta; Kosinov/Kožinov zvani Runčinić; Kosovac; Kosović; Koščić; Koščina; Kovačić; Kozmić; Kozomorina; Kraguličić; Krajina; Krajinjanin; Krekić/Krečić; Kričić/Krikić; Kripić; Krivokuća; Krivošija; Kruta; Kučinović; Kučipero; Kučipero; Kuglanović/Kuljanović; Kukić/Kučić/Ćučić; Kule; Kulonja; Kunjaković; Kupica; Kurđela; Kurti; Kurtinov; Kurtinović; Kurzupova; Kusić; Kustić/Ćustić; Kušanov; Kuveljić/Čuveljić; Kuzmić; Kužinović zvani Bagin/Bajin; Labur; Lačin; Ladičić; Ladić; Ladilović; Lagahnov/Laganov; Lagahnović/Laganović; Lagazini; Lago; Lakorov; Lakustrić; Laleta; Laletin; Lalić; Lalín; Lalošević; Lalutiza; Lami; Lanba; Lanzini; Lapsi; Laria; Laričić; Larto; Lascari; Lasibaša; Lasibašin; Latta; Latte; Laturov; Laurentia; Laurentić; Laurenzi; Lavrodala; Lazancio; Lazari; Lazarić;

Lecha; Leči; Legha; Lego; Lesevac; Letić; Letinić; Libani; Licino; Lidani; Ligačić; Ligić; Ligin; Ligničić; Lignić; Lilla; Liparelli; Lipčić; Lipotić; Lisica; Lisičić; Livarić; Lobazani; Lodi; Logievičić/Lojevičić; Logoverri; Loletica; Lomazza; Lonber; Longobello; Lonjičić; Lorenzin; Loretii; Loriani; Loschari; Losopassi; Lovates; Lovrančić; Lovrinčić; Lučić; Lučić/Lukić; Lučirin; Ludoviković; Lugić; Lukačević; Lukačić; Lukaević; Lukanić; Lukić; Lukinović/Lučinović; Lukšić/Lušić; Luktika/Lučtica/Luštica; Lumačić; Luna; Lunabeli; Lunatelli; Lupini; Lupotić; Luščica; Lušica; Lušić; Luxet; Luzanovich; Ljubić; Ljubimir; Ljubimirov; Ljubinaca; Maconda; Madičić zvani Picolo (Mali); Madoševac; Madricordi; Maffei; Magieri; Maglaninov; Magličić; Magna; Magnanetto; Magnetti; Magno; Mahačić; Mahaljević; Mahina; Mahinja; Maina; Majković; Makina; Mala; Malaguzi; Malahnica; Malanade; Malaspina; Malaza; Maleta; Maletić; Maletin; Malipiero; Malura; Malurin; Manadić; Manari; Manches; Mancio; Mancus; Mandičić; Mandriocardio; Manduchardo; Manelli; Manio; Mankušev; Mano; Manolli; Manzičić; Manzin; Manzio; Maranguni; Maranović; Marasin; Marat; Maratov; Maraza; Marbeggio; Marbegov; Marcalin; Marcelić; Marcelin; Marchesi; Marcheti; Marchi; Marchisini; Marchović Midda; Marcio; Marcoli; Marčević; Marčica; Marčić; Marelić; Marenica; Marević; Marganta; Marganti; Margatić; Margerin; Margitić; Margotić; Marianetti; Marianoni; Marianović/Marjanović; Maričić; Marić; Marin; Marini; Marinka; Marinoni; Marinov; Marinović; Marioni/Mariani; Maritori; Markešev; Markočić; Markolić; Marković; Markovov; Markulin; Markulinov; Maročić/Marojić/Marović; Marožica; Marožić; Maroso; Martinčić zvani Partanić/Prtanić; Martinčić; Martinić; Martinović zvani Puntamika; Martinović; Martio; Martisapolto; Martise; Martončić; Marušina; Masaroli; Mastogonja; Maškov; Mašunić; Matafar; Matarelli; Matarin; Matas; Matević; Matičević; Matković; Matolić; Matoni; Mattagussi; Matuličin; Mazaracchi; Mazarach; Mazaranov; Mazarin; Mazarinov; Mazo; Mazonda; Medaković; Medić; Medina; Medoševica; Medošević; Medović; Medris; Melamede; Mendevia; Mengo; Menigo; Menzia; Menzina; Merchosa; Merkić/Mrkić; Merkota/Mrkota; Merković/Mrković; Mesarić; Mesia; Mesnić; Mesodilić; Meštrić; Meštrićev; Meštirović; Meterchini; Meticeo; Metiljić; Mezia; Mezvoduljić; Michegli; Mičić/Mihić/Mikić; Mida; Migalov; Mihatov; Mihelja; Mihiljin; Mihoz; Miklošev; Mikulanić; Milanicca; Milano; Milanović; Milašinić; Milašinović; Milatov; Milatović; Milenić; Miletić; Milić; Milineo; Milinko; Milković; Milla; Miloš; Milošev; Milotović; Miljehović; Mirković; Mirninić; Mistachieli; Mizia; Mizičev; Mizin; Mladinović; Mlasari; Modruša; Mokanić/Mocanić; Molin; Mološev; Molusel; Mondini; Montadiro; Monti; Monzini; Morcenti; Morea; Morea zvani Starišina; Moreo; Moresini; Moreta; Moretta; Morić; Moro; Morolo; Morona; Morov; Morterinov; Mozanić zvani Maruša; Mozanić; Mozanjica; Mratović; Mrganić/Marganić; Mrganović/Marganović; Mučinov; Muheļja; Muračin; Murcini; Musso; Musstachielli; Mustacelli; Mustachini; Mustač; Mušenić; Mušković/Mušović; Mušunica; Mušunić; Mutia; Nadahnić; Nadal; Nadalli; Napirović; Nappa; Naroturi; Nasilja; Našić; Negić; Negni; Negodić; Nehrucalo; Nehruchalov; Nemarić; Nemešić; Neri; Neza; Nicolini; Nicolonda; Ničetić; Nikočić;

Nikuličić; Nimarić; Nobilli; Nochari; Nonić; Nost; Novak zvani Kapatasto; Novak; Novaković; Nunekovica; Oblačina; Octaviani; Odolić; Opazarović; Ordov; Orlandro; Orlić; Orzinovi; Osello; Ostoić/Ostojić; Osura; Otrada; Pace; Pachiarotto; Pacifiko; Pacina; Pačić; Pađan zvani Beg; Pagor; Pajković; Palalogo; Palaško; Palizinčić; Palov; Palpell; Palus; Panazoni; Pandeljić; Pandoltov; Panegrinić; Panković; Panoritti; Papić; Paprenjak/Paprinjak; Paradisi; Pareli; Parigeto; Parigli; Parisan; Parisani; Parisović; Parizini; Parmesan; Parolina; Parontović; Parostiga; Partorin; Paserić; Pasquali; Pastor; Paša; Pašmanin; Pašmanov; Paštrović; Patali; Patraković; Paulina/Pavlina; Paulinova/Pavlinova; Paulović/Pavlovich; Pavić; Pedišić; Pedljaka; Pedljanić; Pedota zvani Kosinoga; Peina; Pekić; Pekijić; Pelcerno; Pelegrini; Pelinković; Pellsovini; Peloso; Pendatari; Peničević; Penigetto; Penin; Pentremoli; Peratić; Perčić; Perdaković; Perfomović; Perić; Peričev; Perin; Perišić; Perka; Perko; Perlica; Perlinka; Perljonov; Peroša; Perotina; Perotti; Perov; Persuti; Peršut; Pertenjača/Prtenjača; Perugino; Peruza; Pestanov; Peškara; Petarzin; Peterlin; Peterlinov; Petertian; Petković; Petričević; Petrović; Pezdelić; Pezoro; Picholo; Picin; Picordi; Pilisan; Pilon; Piljinović; Piljuh; Piljuhović; Piljušić; Pinci; Pinelić; Pinezić; Pinguenti; Piolini; Pionbin; Pipri; Pirinić; Pirinov; Pisani; Pischia; Pisin; Pistola; Piua/Piva/Pyva; Pivković; Pizin; Pizzamano; Pjavić; Pjazenčev; Pjurinović/Purinović; Planić; Pliskonov; Poborković; Polani; Polini; Polluci; Polov; Polus; Poljičanin; Poljičić; Ponorlijić; Pontimolla/Pontrimola; Pontomolo; Ponramilo; Pontremolo; Pope; Popović Schocho; Porgatić; Poruba; Prahuljice; Prančić; Prelador; Prelini; Prenc; Prestin; Prestini; Pribić; Pricilliotti; Primecho; Proborac; Proferunda; Proferundov; Progoni; Ptičinov; Ptičina; Puho; Pulizan zvani Batković; Pulizo; Punchini; Punoš; Punošević; Puntamika; Pupić; Querini; Rabčić; Racanati; Račić; Radan; Radar; Radaš; Radašin; Radašinović; Radi; Radica; Radić; Radieković/Radeković; Radiević; Radihov; Radimov; Rado; Radoš; Radošević; Radov; Radul; Radulov; Radulović; Radut; Radutov; Radutović; Rafaelli; Ragičić; Ragnetta; Ragnetto; Ragnetto *ditti* Azalin; Ragnier; Raguser; Rahić; Rajmondo; Raiković/Rajković; Raimondo; Rainer; Raitović; Rajčić/Raičić; Rajkovica; Raličić; Ralićev; Raljević/Ragljević; Rančić; Randal; Ranesi; Raspović; Rastof; Raška; Ratajka; Ratović; Raurić; Raus/Radul; Ravatin; Razalović; Razdinić; Razičić; Razor; Rečić; Recha; Reci; Rečić; Reffiletti; Remondin; Remondini; Remundin; Rena; Rendeljica; Renessi; Renić; Renier; Renis; Renosta; Repidin; Resser; Resti; Rettimo; Revi; Rezzi; Ribaneli; Ricardi; Ricović; Rigetti; Rimani; Rimanić; Rinetti; Rivanović; Rizuč; Roceov; Rodota; Rodotov; Rodožder; Roglica; Roglić/Roglić; Rogović; Rojsić; Rokov; Roli; Roman; Romani; Romano; Rooti; Rora; Roseti; Rosetti; Rosini; Rossetti; Rossin; Rossini; Roster; Rovetta; Roza; Rudan; Rudan alias Zumbura; Rudanić; Rudanov; Rudatina; Ruić; Rule; Rumenić; Rumenka; Rumunica; Runzunov; Rupinić; Rupinović; Rusokosa; Rusović/Ružović/Rušović; Russetti; Rušinović; Ruzarić; Ruzatina; Ruzinović/Ružinović; Ružić; Sabac; Sabljic; Sabotić; Sadaević; Sagin; Salamoneo; Salamunić; Salešić; Saletić/Šaletić; Saliner; Samčev; Samirić; Sanadić; Sandalić; Sandrinola; Sanković; Sanković; Sarachin; Sarachini; Saracin; Saracini;

Saratović; Sarković/Šarković; Savin; Scabaruzi; Scandelli; Scasci; Schachabaruži; Schandalli; Schrisa; Schudilieri; Scolaru; Scondelli; Scorgna; Scotti; Scrisa; Scura; Scurra; Scusa; Scutarin; Scutarini; Sebischin; Sechanda; Sechibon; Seguljić; Selestica; Selešić; Sena; Senegaio; Sentilli; Senjanin; Seragović; Sereni; Serošić; Sgargotta; Sidorović; Sigulić; Sikirić; Silla/Sila; Silunović; Silvestri; Simena; Sinčić; Sirabini; Sisto; Skarmačević; Skorabić; Skoretić; Skorobić; Skorotić; Skračić; Slačina/Slakina; Slavon; Smoljan; Smoljanov; Smurinov; Sonatori; Soncini; Sope; Sopotinov; Soppinin; Sorda; Sordoni; Sorić; Sorti; Spader; Spadiol; Spagniol; Spagnol; Spendić; Spenziforte; Sperandello; Spici; Spiglotti; Spigloti; Spinelli; Spizza; Spoletti; Srabanda detto Formaević; Sreć; Srića; Srićarović; Stabilić; Stafe; Staffi; Stagioli; Stagner; Stagneri; Stamatello; Stanišić; Starcello; Starčić; Starnokosić/Strnokosić; Starošić; Stasini; Stavroci; Stefanachi; Stefani; Stefano zvani Mazgonja; Stefanochi; Stefati; Stepaević; Stergurin; Sternenić/Strmenić; Stipač; Stipadinović; Stipanić; Stipanović; Stipčić; Stipica; Stoa; Stohera; Stoj/Stoia; Stojani; Stojčić; Stojina; Stomatoti; Storis; Stornekoščića; Stornela; Stornello; Stramacci; Stramazo; Straščić; Stravach; Stravazaci; Strelić; Strošić; Sturnello; Suani; Sučev; Sudetić; Sugić/Sugić; Sulla; Suma; Supalov; Supić/Župić; Suppa; Surgatović; Susokalo; Sutlovic; Šaban; Šain; Šajkin; Šantin; Šarinović/Sarinović; Šašinović; Šavić; Šćibor; Šestan; Šestanov; Šešnić/Šesnić; Šibenčan; Šibenčanov; Šibiščina; Šibudić; Šikić/Šišić/Šičić; Šimaga; Šimarin; Šimakov; Šimenda; Šimić; Šimićin; Šimundić; Šimunić; Širjanić/Širianić; Šiša; Šišić; Škalica; Škarnica; Škarpa; Škuri; Škuriljić; Škvarlj; Škveričić; Škvorčić; Šljaka; Šljukina; Špandić; Šparčić; Šparić; Špia; Špijić/Špilić; Špiljić; Štangunica; Štrakondža; Štramacan; Štrapajka; Štruca; Štruković; Štuličić/Stuličić; Šugovajević; Šuperko; Šuperkov; Šuprinić/Župrinić; Šušin; Tacidi; Tadijin; Taetta; Tagliari; Taglioni; Taljačević; Taljadurić; Taljadurin; Tambacin; Tamburinov; Tamburo; Tanelli; Tanma; Tanšević/Tančević; Taosi; Taraba; Tarabosco; Taraboti; Tarantović; Tariglioni; Tarlioni; Tarpanić/Trpanić; Tartalja; Tavelli; Teletina; Teletinov; Teletinović; Telliera; Tentor; Tepolo; Terabolto; Teranin; Terbović/Trbović; Terebotti; Terimontanov; Termota; Terza; Thebaldi; Theobaldi; Thodesca; Thorello; Tiarri; Tinchato; Tiodoria; Tioretti; Tnina; Tofoli; Tomassini; Tomašev; Tomašević; Tomašičić; Tomašić; Tomašin; Tombachi; Tonadelli; Tone; Tonka; Toregiani; Torelli; Toretov; Toretto; Tortorallo; Toti; Tragčić; Trahić; Tramuntana; Tranasković; Trapanić/Trpanić; Traurin; Traurinov; Travaš; Travorin; Trentini; Tresso; Trezubić/Tresubić; Trichaglioti; Triffoni; Tudesković; Tuglioni; Tulić; Tulio; Tumingloni; Tupković; Turadinić; Turan; Turchetto; Turčinović; Turčović/Turković; Turetta; Turić; Turisan; Turoni; Tutošić; Tutović/Tutofić; Tutozić/Tutožić; Učišević; Uganović; Ugričić; Ugrinović; Umiljenović/Humiljenović; Umiljerović/Humiljerović; Upervović; Usello; Uzolini; Vadagčić; Vadančić; Vadinja; Vadonja; Vagali; Valieri; Valjačić/Valjčić; Vangin; Vanka; Varašić; Varatari; Vasilja; Vedrešin; Veja; Vekia; Vendramin; Vendramini; Venzoni; Vergada; Verić; Verzanović/Vrzanović; Vesier; Vezirinčin; Vicenti; Vicollo; Vidoj; Vidošević; Vidov; Vidović; Vidulić; Vidušić; Viello; Vilin; Violini; Visentin; Višić; Vitali; Vitalli; Vitanović; Vitasović; Vitelli; Vitezović; Vitori; Vittali; Vittelli;

Vitulić; Vladičić; Vladičin; Vladinović; Vlahić/Vlačić; Vlahin; Vlahinja/Vlahina; Vlaho; Vlahov; Vlahović; Vلامی; Vlammi; Vlašić; Vodičanin; Vodiza; Vodizunimo; Vodopia/Vodopija; Voltobin; Voltonin; Vorigin; Vranelić; Vranić; Vranjanin; Vratović; Vučat; Vučina; Vučinov; Vučinović; Vujaković; Vuk; Vukaljin; Vukan; Vukatić; Vukatov; Vukatović; Vukmanović; Vukšić; Vukučić; Vuladić; Vulahić/Vulačić; Vulani; Vulašev; Vuleta; Vuletin; Vuličić; Vulin; Vulis; Vulle; Vulpati; Vulpini; Vuntačić; Vuntara/Vuntana; Vuškov; Vušković; Zacaria; Zacharia; Zadrizlić; Zafarati; Zagatti; Zahari; Zalinac; Zanale; Zanatin; Zanchi; Zanfa zvani Stoić; Zanini; Zanoni; Zanonni; Zanotti; Zaomi/Zuchi; Zapandi; Zapić zvani Sjena; Zapuralić/Capuralić; Zar; Zaramis; Zarboni; Zarić; Zarninari; Zavalja; Zavatino/Zaratino; Zavričević; Zduna; Zelenčić; Zelenković; Zelić; Zeneralic; Zeneri; Zentili; Zerbin; Zerbina; Zerbini; Zesse; Zibleti; Zimač; Zimzelen; Zlatinović; Zlisa; Zoić; Zoilo; Zoja; Zojić; Zojilov; Zonalto; Zor; Zorbin; Zordani; Zoričić; Zorio; Zornada; Zozelo; Zuana; Zuančić/Žuvančić; Zuanov; Zucconi; Zuchi; Zuchin; Zucho; Zuicharo; Zukarović/Cukarović; Zuračević; Zuranović; Zurchus; Zurić/Žurić; Zuvanić/Žuvanić; Zvitković/Cvitković; Žentiličić; Žmankin; Žubrić.

IZVORI I LITERATURA

IZVORI:

Arhiv zadarske nadbiskupije (HR-AZDN)

HR-AZDN, I, Zadar, Matična knjiga umrlih 1597. "C 1617.

HR-AZDN, II, Zadar, Matična knjiga umrlih 1617. "C 1651.

Državni arhiv u Zadru (HR-DAZD)

HR-DAZD, Pašman, *Glagoljska matica umrlih 1606. - 1679.*; Pašman, *Glagoljska matica umrlih 1607. - 1612.*; Pašman, *Glagoljska matica umrlih 1607. - 1612.*

HR-DAZD, *Glagoljska matica umrlih Sutomiščica 1765. do 1825.*

HR-DAZD, Olib, *Glagoljska matica krštenih 1652. "C 1662.*

LITERATURA:

ANZULOVIĆ, Ivna, Razgraničenje između mletačke i turske vlasti na zadarskom prostoru 1576. godine, nakon Ciparskog rata, *Zadarska smotra*, 1-3, Zadar, 1998., 53 - 108.

BERTOŠA, Slaven, Obrti i neka ostala zanimanja u Puli od 17. do 19. stoljeća, *Povijesni prilozi*, 20, 21, Zagreb, 2001., 121 - 159.

BIANCHI, Carlo F., *Zara Cristiana*, I, Zadar, 1877.

CVITANOVIĆ, Vladislav, Bratovštine grada Zadra, *Zbornik Zadar*, Zagreb, 1964., 457 – 470.

ČOLAK, Nikola, Naše ribarstvo do pada Mletačke Republike, *Pomorski zbornik*, I i II, Zadar, 1962.

ČORALIĆ, Lovorka, Mletačka kažnjenička galija Dolfino, njezin upravitelj Šibenčanin Dujam Franjo Zak Mišević i hrvatski galijoti /1774.-1778., *Povijesni prilozi*, 34, br. 48, Zagreb, 2015., 129 - 150.

ČORALIĆ, Lovorka, Služba na galijama u XIV st. u Zadru, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 36, Zadar, 1994., 247 - 260.

DOKOZA, Serđo, ANDREIS, Mladen, *Zadarsko plemstvo u srednjem vijeku*, Zadar, 2020.

DUNDOVIĆ, Zdenko, *Bratovština zadarskih Varošana*, Zadar, 2020.

DUNDOVIĆ, Zdenko, Bratovština kovača u Zadru i njezina matrikula iz 15. stoljeća, *Povijesni prilozi*, 38, 56, Zagreb, 2019., 229 - 160.

FILIPI, Amos-Rube, Uskočki podvig kod Mulina na otoku Ugljanu. *Zadarska revija*, III, br. 2, Zadar, 1954., 142 - 153.

FILIPI, Amos-Rube, Senjski uskoci i zadarsko otočje, *Pomorski zbornik*, knj. 2, Zadar, 1964., 579 - 632.

FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Svakodnevni život na tursko-mletačkoj granici na području Zemunika u 17. st. na temelju dokumenata pisanih hrvatskom čirilicom (bosanicom) i glagoljicom, *Zemunik u prostoru i vremenu*, ur. Josip Faričić, Zdenko Dundović, Zadar, 2016., 170 - 189.

- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Stanje na mletačko turskoj granici na području Vrane u 17. st. na temelju dokumenata pisanih hrvatskom cirilicom (bosanicom) i glagoljicom, *Braća Vranjani i vransko područje tijekom povijesti*, Zadar, 2017., 411 – 438.
- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Načini evidentiranja podataka u glagoljskim matičnim knjigama pisanima do 1825. godine na zadarskom području, *Povijesni zbornik – godišnjak za kulturu i povijesno naslijeđe*, br. 4, God. III, Osijek, 2009., 79 – 124.
- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Glagoljske matice umrlih župe Rođenje blažene djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825., u: P. KERO, G. FRANOV-ŽIVKOVIĆ, M. KERO, *Glagoljske matice umrlih župe Rođenje blažene djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825.*, ur. Pavao Kero i Josip Faričić, Zadar, 2015., VII – XXXII.
- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Zadarska matica umrlih 1597. – 1617., *Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 63, Zadar, 2021., 91 – 138.
- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, DUBOLNIĆ GLAVAN, Martina, NIMAC, Dragan, ČALETA, Joško, *Glagoljaško pučko crkveno pjevanje otoka Vrgade*, Zagreb, 2019.
- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Glagoljske matične knjige – primjer upisa u maticu umrlih – župe Sutomišćica i Kali, časopis *Baščina*, glasilo Društva prijatelja glagoljice, Zagreb, br. 13, siječanj 2013., 80. – 83.
- FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, Svakodnevni život u Bibinjama od 17. do poč. 19. stoljeća na temelju glagoljskih rukopisa, Zbornik sa znanstvenog skupa *Bibinje*, ur. Ante Bralić i Ante Gverić, Zadar, 2022., 454 – 459.
- GRANIĆ, Miroslav, MARTINOVIC, Denis, *Plemstvo kraljevine Dalmacije 1814.-1918.*, Zadar, 2018.
- JELIĆ, Roman, Stanovništvo Zadra u drugoj polovici XVI i početkom XVII stoljeća gledano kroz matice vjenčanih, *Starine*, Zagreb, 1959., 349 - 509.
- JELIĆ, Roman, *Stanovništvo Zadra 1608. godine*, Zadar, 1985.
- JELIĆ, Roman, *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, Zadar, 1978.
- JELIĆ, Roman, Zdravstvo na zadarskim otocima, *Zadarsko otoče*, ur. Valentin Uranija, Zadar, 1974., 579 - 619.
- KERO, Pavao, FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, KERO, Marija, *Glagoljske matice umrlih župe Rođenje blažene djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825.*, ur. Pavao Kero, Josip Faričić, Zadar, 2015.
- KERO, Pavao, *Popis glagoljskih kodeksa Zadarske nadbiskupije*, 2. izdanje, Zadar, 2015.
- KERO, Pavao, FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, UŠALJ, Svetko, *Glagoljske matice krštenih i vjenčanih župe Gospe od Ružarija u Grusima 1613. - 1824.*, Zadar, 2014.
- KLAIĆ, Nada, PETRICIOLI, Ivo, *Zadar u srednjem vijeku*, Zadar, 1976.
- KLEN, Danilo, Galijoti i brodovi na vesla u našoj prošlosti, *Pomorski zbornik*, sv. 1, ur. Grga Novak, Vjekoslav Maštrović, Zagreb, 1962., 136 - 139.
- MADUNIĆ, Domagoj, Mjera grada: Zadarski popis stanovništva 1527. godine, *Povijesni prilozi*, 36, Zagreb, 2009., 23 - 62.
- NANI MOCENIGO, Mario, *Storia della marina veneziana: da Lepanto alla caduta della Repubblica*, Roma, 1935., reprint: Venezia, 1995.

- NOVAK-SAMBRAILO, Maja, Matrikula bratovštine sv. Jakova iz Galicije u Zadru, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, Zagreb, 1972., 5 - 31.
- NOVAK, Maja, Zadar glavni grad Mletačke Dalmacije i Albanije, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, 11-12, Zadar, 1965., 119 - 199.
- NOVAK-SAMBRAILO, Maja, Plemići, građani i pučani u Zadru (XV-XVII st.), *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, 19, Zadar, 1972., 167 - 186.
- PERINČIĆ, Tea, ORŠOLIĆ, Tado, Zemunik u mletačko-osmanlijskim ratovima i njegov vojnostrateški položaj u novom vijeku, *Zemunik u prostoru i vremenu*, ur. Josip Faričić, Zdenko Dundović, Zadar, 2016., 150 – 157
- PETRICIOLI, Ivo, *Škrinja sv. Šimuna u Zadru*, Zagreb, 1983.
- PETRICIOLI, Ivo, Lik Zadra u srednjem vijeku, *Grad Zadar, presjek kroz povijest*, ur. Grga Novak i Vjekoslav Maštrović, 143 – 186.
- RAUKAR, Tomislav, PETRICIOLI, Ivo, ŠVELEC, Franjo, PERIČIĆ, Šime, *Zadar pod mletačkom upravom*, Zadar, 1987.
- SABALICH, Giuseppe, *Curiositá storiche Zaratine*, Zadar, 1906.
- STAGLIČIĆ, Marija, ŠTOK, Sanja, Crkva i samostan sv. Marcele u Zadru, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, vol. 36, br. 1., Split, 1996., 187 - 204.
- STRGAČIĆ, Ante, *Inventar fonda matičnih knjiga Državnog arhiva u Zadru*, Predgovor Inventarnoj knjizi.
- TRALJIĆ, Seid, Trgovina Bosne i Hercegovine s lukama Dalmacije i Dubrovnika u XVII i XVIII stoljeću, *Pomorski zbornik*, I, Zagreb, 1962., 341 - 371.
- TRALJIĆ, Seid, Mletačko-tursko susjedstvo na zadarskoj krajini XVII. stoljeća, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 4-5, Zagreb, 1959., 409 - 424.
- TRALJIĆ, Seid, Zadar i turska pozadina od XV. do potkraj XIX. stoljeća, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 11-12, Zadar, 1965., 203 - 227.
- TRALJIĆ, Seid, Tursko-mletačke granice u Dalmaciji u XVI. i XVII. stoljeću, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 20, Zadar, 1973., 447 - 458.
- TRALJIĆ, Seid, Vrana i njezini gospodari u doba turske vladavine, *Povijest Vrane, Političko, kulturno i privredno značenje Vrane kroz stoljeća*, Zadar, 1971., 343 - 378.
- Skupnost arhivov Slovenije Vodniki I zvezek; Vodnik po matičnih knjigah za območje SR Slovenije*, Ljubljana, 1972.

Grozdana FRANOV-ŽIVKOVIĆ

ZADAR REGISTER OF DEATHS 1617 – 1651

SUMMARY

The paper examines the Zadar register of deaths from 1617 to 1651. An analysis of the structure of Zadar society was made based on data from the register through research on individual class groups (patricians, church members, members of the Venetian military and civil administration, citizens, commoners) and professional groups (craftsmen, merchants, soldiers, fishermen, sailors, farmers and others). This period was marked by several plague epidemics, and the Register also includes part of the Kandyan War (1645–1669).

A total of 4,865 persons are registered, of which 1,065 persons and their family members from various crafts, maritime and service professions, with 593 members of the military or their family members, 72 members of civil authorities, public servants and their family members, and 255 priests, nuns, clerics and members of their families. It is not known to which professional group 2,880 or 59.2% of the deceased belong.

Burials were performed in the majority of churches in Zadar (29) and in the Lazaret (its name is not specified). Military personnel were mostly buried in the church of St. Francis, while the nobility was buried mostly in the churches of St. Francis, St. Mary and St. Dominic. Commoners and clergy were buried in all churches equally, depending on the neighbourhood in which they lived (e.g. townspeople mostly in St. Sylvester or St. Michael), while members of the clergy were buried in the churches where they worked.

It was concluded that the largest number of inhabitants of Zadar at the time of writing this registry book consisted of people from Zadar or those whose origin was not registered. The fewest people came from the Croatian hinterland (only one person), while the rest of the population consisted of people from other Venetian areas, as well as the population from Zadar hinterland and the islands. Members of the military crews mostly came from those other Venetian areas, while the population from Zadar area came to live and work in Zadar, most of them settling there permanently, and in times of Ottoman danger also taking refuge in the city. It is evident from the lists of surnames that some of them have been preserved in Zadar to this day. Most people from the area of Venice and the Apennine peninsula came to hold positions with civil and military authorities and as members of the clergy, except for members of military crews. There is

a significant number of people (44) from more distant areas such as France, Germany, Tyrol, who were either members of military crews or some artisans.

Keywords: Register of the deaths, Zadar, population structure, burial places, Kandyan war, 17th century.